вересень 2001
September 2001

ПРОМІНЬ
Promin

Союз Українок Канади
Ukrainian Women's Association of Canada
1926 - 2001

ПРОМІНЬ
РІК XXXXI ВЕРЕСЕНЬ Ч. 8
видає
СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Виходить раз у місяць,
Головний Редактор - Орися Сушко
Редактор - Оксана Сушко
Редакційна Колегія:
Соня Бейзик
Добр. Катерина Бублик
Галя Липка
Галина Мельник-Марко
Референт Променя - Галя Щербльок
Річна передплата в Канаді - $20.00
Передплата до інших країн - US $25.00
Одне число - $3.00

Редакція застерігає собі право скорочувати та поправляти надіслані матеріяли

PROMIN
Box 57268
Jackson Station
Hamilton, Ontario, Canada
L8P 4X1
Fax: 905-524-5362
e-mail -promin@primus.ca

PROMIN
published monthly by
UKRAINIAN WOMEN'S
ASSOCIATION OF CANADA
VOL. XXXXI SEPTEMBER No. 8

Editor-in-Chief - Orysia Sushko
telephone 905-572-9626
Editor - Oksana Sushko
Editorial Committee:
Sonja Bejzyk
Dobr. Kateryna Bublyk
Halia Lypka
Halyna Melnyk-Marko
Promin Convener - Helen Scherbluk
Telephone 416-233-0724
Administrator - Oksana Sushko
telephone 905-353-0350
E-mail c/o promin@bestnet.org
Subscription in Canada - $20.00
Other Countries - US $25.00
Single copy - $3.00
The editors reserve the right to edit submitted materials
Publication Mail
Registration No. 1925
International Standard Serial number
ISSN 038021-40

Формат - Оксана Сушко
Layout - Oksana Sushko

ЗМІСТ
CONTENTS

1	Редакційна	Editorial
2	Література	Literature
10	Духовність	Spirituality
15	Мистецтво	About the Arts
20	Життя і Культура	Life and Culture
22	Вісті з централі	News from the National Office
24	Нашим Дітям	For our Children
26	Бабусин Куточок	Baba's Corner
27	Громадська Хроніка	Community Events
30	Квіти незабутнім	In Memoriam

Cover: Artwork by Halia Sushko

Обкладинка: Мистецька праця - Галі Сушко

Союзу Українок Канади /
Ukrainian Women's Association of Canada
National Office : 202-456 Main Street,
Winnipeg, MB R3B 1B6
Telephone: 204-957-7630 Fax: 204-947-3882
Office hours: Monday, Wednesday, Friday 1 - 4 p.m.
Канцелярія відкрита в понеділок, середу і п'ятни цю від 1-ої до 4-ої год. дня

Editorial
Редакційна

СЛАВА ІСУСУ ХРИСТУ!

Надзвичайно успішний 52-ий крайовий з'їзд СУС залишив всіх учасників підбадьореними з великою охотою при ступати до дальшої діяльної праці по своїх відділах.

Крайовий зїзд, це іспит з пророблено праці на протязі двох попередніх років. Звіти, дискусії, окремих та спільних, як також СУМКівський концерт всі вияви ли великий успіх та дали начерк до дальшої плідної праці в наступних роках. Велике число всіх учасників є доказом того, що члени цікавляться нашою майбутністю та вдячні за загальний успіх праці.

Величавий бенкет з нагоди 75-ліття Союзу Українок Канади віддав честь і пошану всім тим, що причинилися до зросту і зміцнення Союзу Українок Канади на протязі довгих років існування.

Зокрема вітаємо Дос. Соню Бейзик, яка погодилася дальше очолювати централю Союзу Українок Канади на наступну каденцію. Бажаємо їй та центральній управі всього найкращого в дальший праці в проводі нашої організації.

Вітаємо також перевибраного голову Союзу Українців Самостійників, Ми хайла Заліщука, та новообраних голів Товариства Українців Самостійників і Союзу Української Молоді Канади - УПІМ-Андрія Скрипняка і Лідію Талпаш. Бажаємо всім якнайкращих успіхів.

Радіємо великою участю нашої молоді, які виявляли свою енергію та жи ттєздатність підчас цілого зїзду, а особливо підчас їхнього чудового зворушливого концерту. Ґратулюємо Молодшому Відділові СУМК із Вінніпегу за нагороду „Базюк" трофею, як рівночасно Старшому Відділові СУМК з Гамільтону за нагороду „Перепелюк" трофею. Ми всі горді Ваших великих досягненень.

Хай цей оптимізм, який був виявлений підчас цього зїзду залишиться між нами, як визов до ще більшої діяльности в цьому новому столітті та новій ері Союзу Українок Канади.

Орися Сушко

September is here -- the beginning of a new academic season, the end of a bit of vacation perhaps for some, and the onset of a beautiful new autumn. While the heat and humidity of summer can rob us of energy, the crispness of a colourful autumn can inspire us to enter into the next season of God's cycle with a spring in our step. Here is a short inspirational story for mothers, grandmothers, and for those of us who simply need an autumn boost. This story is reprinted from *The Shaping of a Christian Family* by Elisabeth Elliot:

Work should always be associated with joy...

The story is told of three women washing clothes. A passerby asked each what she was doing.

"Washing clothes" was the first answer.

"A bit of household drudgery" was the second.

"I'm mothering three young children who someday will fill important and useful spheres in life, and wash-day is part of my grand task in caring for these souls who shall live forever" was the third.

Ordinary work, which is what most of us do most of the time, is ordained by God every bit as much as is the extraordinary. All work done for God is spiritual work and therefore not merely a duty but a holy privilege.

Local events are not as numerous in the summer months, and many of you have been busy preparing for the national convention. The editorial staff has taken advantage of a smaller Community Events section this month, and offers you a generous selection of literature in honour of a new season of study. We hope that you enjoy these readings, and that they may inspire you to further seek out Ukrainian literature, both cultural and spiritual, to feed your minds, hearts and souls.

May the golden harvest of God's colourful season shine brightly in your heart!

Оксана

Пересаджені Квіти України

Галина Змієнко-Сенишин

НАШОГУ КВІТУ - ПО ВСЬОМУ СВІТУ

(Переднє слово про книгу та її авторку)

<To підемо світами і розвіємо си,
як лист по поли . . .
Бог знає, як з нами буде . . . >
- Василь Стефаник -

Пересаджені квіти України . . . Так образно, до щему в душі зворушливо названа ця книга. Бо цими квітами, яким у переважній більшості не судилося живитися соками рідної землі й проростати на ній, а призначено було волею долі переноситися у вихорі суспільно-політичних буревіїв, сіятися кругом у близьких і далеких світах, можна назвати не один мільйон синів та дочок матері-України. І тих, хто в різний час прощався назавжди з Батьківщиною в зрілому чи дитячому віці, і тих, хто народився вже на чужині, але з молоком матері увібрав у себе любов, повагу, а може, й тугу за Старим Краєм - краєм своїх батьків, дідів, прадідів. Увібрав і поселив назавжди в серці чуття не хохла з вихолощеною національною свідомістю, не малороса з принизливим комплексом меншовартості, а Українця. Того українця, хто не лише ніде й ніколи не соромиться і не приховує свого походження, свого коріння, не забуває рідну мову, а й стверджує дух українства у сфері культури, освіти, науки на новій землі поселення, конкретикою своїх справ прагне допомогти Україні піднятися з колін, випростатися, вийти, врешті, на давно омріяну дорогу свого достойного розвитку.

Саме до цієї когорти наших земляків за океаном можна з впевненістю віднести авторку пропонованої книги - Галину Змієнко-Сенишин. Її імя відоме в західному світі як українського журналіста, публіциста, багатолітнього керівника української школи імени митрополита Іларіона в канадському Монреалі, передову громадську і релігійну діячку.

Останніми роками це прізвище частіше стало звучати і в Україні. Передусім, у контексті урочистої передачі повноважень Державного Центру Української Народної Республіки (УНР) в екзилі урядові Української держави (Галина Змієнко Сенишин була багатолітнім головою Монтреальського відділення Прихильників ДЦ УНР в екзилі і мала повноваження делегата на цю церемонію в Києві у серпні 1992 року від української канадської громади). З іншого боку, щороку міцнішають її зв'язки з рідною Одесою, яку вона вимушено полишила в трагічно-драматичний період життя її родини, коли їй ледь виповнилося три роки.

Матір вона пам'ятає лише з фотографії: молода і красива Піама Змієнко-Скляревська - дружина такого ж молодого й красивого офіцера Російської армії, свого земляка-одесита Всеволода Змієнка - померла у молодому віці, залишивши чоловікові троє малолітніх дітей. А батько - цей бравий і перспективний офіцер з гарними манерами і зразковим вишколом випускника Академії Гемерального штабу, який зовсім юним пройшов гарт на фронтах Першої світової війни - раптом восени 1917 переживає своє особисте національне пробудження і не просто переходить на бік Української армії, а й стає незабаром одним з її провідних стратегів, самовідданим оборонцем ново-утвореної Української Народної Республіки.

Малолітній доньці генерала Змієнка Галині випало сповна випити гірку чашу вимушеної політичної еміграції. тому й вийшла вона достойно з тих непростих випробувань, бо мала за взірець життя свого батька, багатьох його соратників, які після трагічної поразки Української революції, будучи вигнаними з рідної землі, не

втрачали віри в справедливість їхньої нерівної боротьби, в здобуття Україною омріяної незалежності. . . .

Опинившись у далекій Канаді, Галина Змієнко продовжила батькову справу, суть якої - об'єднання українських сил поза теренами Батьківщини, ствердження авторитету українства у світі, допомога самій Україні.

Серед багатьох граней діяльності авторки - журналістика і публіцистика. Її статті, репортажі, есеї часто вміщуються на сторінках україномовних канадських часопи сів - <Український Голос>, Новий шлях>, <Промінь>, <Мета>, <Око>. Вони різноманітні як за тематикою, так і за читацьким призначенням, але водночас мають і спільну рису: наповнені авторською експресією, небайдужністю, болем і співпереживанням, ці твори зворушують душу кожного читача, спонукають думати.

У друкованому доробку Галини Змієнко-Сенишин - також і книжкові видання. З-поміж них варто виділити <Літопис українців Квебеку> - ювілейне грунтовне ілюстроване дослідження, присвячене 100-річчю поселення українців у цій великій і розвиненій канадській провінції. Книга ця, окрім української, вийшла також французькою та англійською мовами і стала важливим історичним, джерельним документом майбутнім поколінням як українських, так і канадських дослідників. Для тих же, хто читає її сьогодні, книга слугує промовистим і переконливим свідченням незнищенності українського духу, наповненості української національної ідеї глибинним і одухотворюючим змістом, якого ніяк не можуть збагнути досі деякі <державотворці> в незалежній Україні.

На початку 80-х років минулого століття, коли в Радянському Союзі на високому партійно-державному рівні білими нитками зшивали фальшиву історію, <тріюмфального поступу розвинутого соціалізму>, українська діаспора привернула увагу світової спільноти до страшної <ювілейної> дати в житті українства - 50 ліття інспірованого кремлівською владою голодомору. По всьому світу зводилися тоді пам'ятники, як нагадування людству про цю трагедію цілого народу, проводили ся міжнародні наукові симпозіуми. Свій скромниий внесок до цієї

вкрай важливої справи вирішила зробити і Галина Змієнко-Сениши н. Глибоко в серці переживаючи біль і трагедію своєї Укгаїни, вона упорядкувала і видала своїми стараннями у Монтреалі <Бібліографію голоду в Україні 1932-1933 років> (перше видання - 1983 року, доповнене - 1990-го). Це видання вкрай цінне і потрібне для дослідників передусім тому, що в ньому описані документальні і белетристичні твори на тему голодомору, які виходили у вільному свіїті як українською, так і англійською мовами. Читач знайде тут також і перелік відозв, звернень та заяв, що були оприлюднені на Заході з нагоди 50-річчя цієї сумної дати. Знаючи, як потрібне сьогодні таке довідкове видання в Україні, авторка посприяла відтворенню репринтним способом певної кількості його примірників і передачі для крупних бібліотек.

А свою величезну домашню книгозбірню, яка з-поміж іншого міститьколосальний масив рідкісних українознавчих видань, пані Галина Переправила нещодавно через океан до рідної Одеси, в обласну наукову бібліотеку.

Остання поїздка в Україну восени 2000 року для Галини Всеволодівни також була діловою. Тривалий час у монтреальському помешканні вона зберігла дорогу сімейну реліквію - картину відомого в еміграції українського маляра Леоніда Перфецького <Переїзд через Станіславів 6-ї січової Стрілецької дивізії армії УНР>. На передньому плані, в голові колони кіннотників, зображено українських генералів Змієнка і Безручка - найдорожчих для неї людей. Неповторність і цінність цієї картини в тому, що змальована вона з потемнілої від часу фотографії, яку багато років берегла донька легендарного батька. А нещодавно, довідавшись, що в Києві створено Державний музей Збройних Сил України, вирішила власноруч привезти цю картину на Батьківщину і подарувати новому музею. Нині це мистецьке полотно разом з іншими документами зайняло своє чільне місце в одному з найцікавіших залів де висвітлюється історія армії УНР.

Пропонований уперше читачеві материкової України творчий доробок Галини Змієнко-Сенишин складається з двох частин. У першій - <Пересаджені квіти України> - зроблено вдалу спробу

подати хвилюючі спогади дитячих і юнацьких років у переплетенні з побаченим і пережитим під час однієї з останніх поїздок в Україну. Другу частину представляють кращі есеї та статті, в яких сфокусована увага на різноманітних гранях життя української еміграції, на набутках і промахах, радощах і печалях наших земляків, у розсіянні сущих. Це їх - загортованих і вразливих, які вже стільки літ після завершення кожної церковної служби в будь-якому українському православному чи греко-католицькому храмі Канади щоразу опускаються на коліна з словами <Боже, великий, єдинии, нам Україну храни . . .> - називає авторка пересадженними квітами України.

Перепущені через власне вразливе серце, наснажені експресивним, сповідальним тоном, ці твори нахи ляють до нас частинку величного, наповненого глибинним змістом, але все ще не пізнанного і не усвідомленого нами українського духовного неба . . .

Микола Тимошик
доктор філологічних наук,
лауреат премії імені Івана Огієнка

Книжка Пересаджені Квіти України, Галини Змієнко-Сенишин вийшла з друку тілкьи пару місяців тому (2001 р.). В ній Ви знайдете цікаві інформації на тему книжки і рівночасно ряд есеїв та статті на різні народні теми. Кни жку можна набути в п-ні Сенишин, 5064 16th Ave., Montreal, Que. H1X 2R9. Кошт $15.00. Гроші будуть передані до української гімназії в Одесі.

The Little Nun

Hrytsko Hryhorenko
1867 - 1924

Reprinted from Women's Voices in Ukrainian Literature, From Heart to Heart (Volume IV), Translated by Roma Franko, Edited by Sonia Morris, Language Lantern Publication, 1999.

(circa 1910)

Very early one morning, not far from the station of Narva on the Baltic rail line, two nuns entered our coach. They emerged from a group of nuns who, with their incessant buzzing, their bustling about, and their black garments, called to mind flies crowded together in a glass.

When the first bell sounded, they all gave the same startled jump and then quickly began to make the sign of the cross, blessing themselves and each other. A chorus of diverse voices could be heard: "Christ be with you!"

Then the two nuns who were travelling began to ascend the steps leading up to the coach, while those who were seeing them off moved in closer to the train, craning their necks to find the window through which they could see their friends. Upon entering the coach, the two nuns scrambled to find seats and, in their haste, overlooked a number that were empty.

I moved a little closer to the window, leaving them the end of my bench.

One of them, a nun advanced in years and with a full face that resembled a waxed golden apple -- completely white but tinged with yellow -- greeted me politely, softly murmuring: "Christ be with you."

Then, instead of sitting down, she asked me if I would let them by to the window to have a look. I moved to one side to give them passage, and both of them, flattening themselves like Egyptian statues with their bodies *en face* and their heads and feet in profile, pressed themselves against the window and continued their conversation with nuns who were standing down below by the coach.

I did not pay much attention to what was being said. Only an occasional, uninteresting snippet of conversation reached me: "In the second yard, to the left...Don't forget to take a kerchief! The book is over there...If the Lord is willing...It will be a good hour or so...Well, Godspeed! Godspeed! We'll wait, if the Lord will be so kind...Make sure you don't tarry there too long, for without you we simply can't...So pick more, don't be lazy! The Lord will not forsake you; Christ is our Saviour!"

The second bell rang and, finally, the third, and the train, swaying slightly and clacking rhythmically over the joints in the rails, began to pull away.

The shrieking voices of the nuns could be heard in the distance: "Christ be with you! Mother of God, our Protectress!"

But as the rumbling and the distance increased, it became impossible to distinguish the words.

My nuns were still standing at the window, and the one who had her back turned to me was chortling and speaking energetically: "Oh, that Sister Marekhva! Wouldn't you know it -- she even begrudged us a little teapot for the road. I swear to God, it's true!"

"Well, and as for Mother Mytrokhvaniya -- wouldn't you know it -- she almost burst with anger that she wasn't chosen to go and do the picking," said the other nun, the one for whom I had made room beside me. There was no laughter in her voice, however, only overtones of anger and triumph.

"Well, it's too bad! Let them sit in the cloister for a while. They can't always do all the travelling."

The first one laughed again, and then both of them turned around to settle down on the seats.

The older, heavy-set nun with the yellowish face I had observed earlier, but the other one...

How could I have failed to notice her? Probably, because I pay very little attention to nuns in general. But now, having glanced at this second, smaller nun, my heart was seized with anguish.

"Oh, God! Can it be possible?" I asked myself. "Such a pretty face, so fine, so delicate, without a single blemish -- like the first white blossom of an anemone; such delightful dimples that flit across her cheeks and tiny chin, and then disappear once again; such wonderful eyes, cheerful, carefree, and clear; and such supple movements...

"And then -- there's the black clothing, the renunciation, the oblivion, a living death!

"No! It cannot be! It's as if a butterfly with brightly coloured variegated wings has fallen into pitch-black ink!"

I immediately invited her to sit beside me. I wanted to strike up a conversation with her and uncover her secret -- for I was certain that she harboured some kind of secret.

Notwithstanding the older nun's whispered warning -- "Move away. He's a man!" -- the younger one casually and cheerfully sat down beside me.

I started speaking: "You're so young." She appeared to be about eighteen. "How did you end up -- how could you end up in a convent?"

She did not seem to understand, not so much my question, as the astonishment, the alarm that resonated in it.

"What do you mean 'young'? Why, there are many young ones like me -- an entire aviary! Anyway, I've been in the cloister since I was little. My mother made a vow, because for many years God had not given her any children. So, when she was carrying me, she promised me to God and, after I was born, the Lord sent her three more children to gladden her heart."

She said all this very calmly and evenly, the way a clear stream flows, without any resentment or ill-will towards her mother who, without asking her, had locked her up forever in a cage, removed her from life, from the world.

"But aren't you bored in the convent?"

"Bo-o-ored?" she drawled. "Why? No, how could one be? We're always embroidering, or stitching quilts. Everything we make is very beautiful."

And the word "beautiful" was drawn out in the most delightful was as she pursed her dainty little mouth.

"Quite recently we embroidered a bride's trousseau for the daughter of a wealthy merchant. I tell you, the batiste was as fine as a cobweb...It was all done in white embroidery. We embroidered rosebuds and forget-me-nots...

"And, O Mother, Most Holy Mother of God! You should see how we embroider the chalice cloths and the icons. They're all gold -- and so beautiful! There are times when we embroider so much with gold that our eyes sparkle with it. You simply can't leave it; you're at it from dawn to dusk, but you can't stop working at it! And when the face of the Holy Mother, and her hair, and all the rest of it is turned out by your hands, and it all appears alive, only the lips can't talk...Oh! It's wonderful!"

She sighed, smiled, and clapped her hands, which peeked out from narrow sleeves buttoned at the wrist. These small hands were exceptionally fine, and her fingers ended in narrow, pink tips that resembled tiny grapes.

I also sighed, but for another reason.

She continued talking, but in a more reserved and solemn tone. "I haven't taken my final vows yet...But soon, quite soon, I will accept God's blessing...I will finally be worthy of it...Mother Svydonya," she added, pointing at the older nun, "has promised me..."

She did not complete what she was saying, as if she had run out of breath. Her eyes became wider and even more beautiful, and just a bit hazy, as if they had been overcast by a light dust-cloud.

I wanted -- I was ready -- to scream and wail, just as I would scream if I saw someone being cut down, murdered in the street in broad daylight...

She was speaking in a voice that was becoming increasingly distant and quiet: "How beautiful it is in our church! O my God, my Lord! You should see it! The icons are ancient and dark; only the eyes are visible, and the gold gleams...The windows are narrow and way up high, wa-a-ay, wa-a-a-ay up high over your head...

"And when our sisters sing, well, you have to hear it! When they sing, it's as if God's angels were flying above you, touching you with their divine fingers...Oh!"

She fell into deep thought.

"Blessed are they who believe," I reflected.

* * *

At that moment, the train was passing through Narva. All the passengers who were not sleeping rushed to the windows.

From the railway embankment, only one end of the waterfall could be seen. But even though it did not reveal itself in all its beauty, the part that was visible was exceptionally brilliant!

Imagine some latticework, a most delicate veil with a whole host of water droplets as fine as a cloud of dust. The droplets rise into the air and then drop down again. Entire tapestries of water lift themselves upwards, remain suspended for a moment in a strangely heightened state of tension, and then, once again, tumble downwards. Add to all of this the pink rays of the sun in the east that permeate the water and turn it rosy, trimming it at the edges with a searing gold, and...you will understand how beautiful all this was...

Even I, a vigorous champion of the arts, was moved by the sight; I, a person who values art more than nature. For what is there to be said about nature, when even the best musicians are able to find only two basic melodies in nature: the warbling of the nightingale, and the rumbling of thunder...

Or take the field of industry. What is there in nature that can compare to those wonderful silk veils, tulle, and gauze that factory workers provide in endless quantities for women's clothing? It is true -- nature has given multi-coloured wings to butterflies, and white petals to lilies, but how little there is, after all, that can be valued more than art! But still, even I, an ardent admirer of art, was enraptured for a moment by this sight, and my little nun was even more enthralled -- she became ecstatic.

"O the wonders of the Lord!" she could only whisper as she crossed herself.

Forgetting that I was a man, she tugged at my sleeve to make me look at the view.

Then she ran up to a little curly-haired boy who was shouting: "Mummy, mummy, look! Why is it leaping? Who is lifting it up?"

The little nun hugged him, kissed him impetuously, and said: "My dear child, it's one of God's wonders!"

Reskin says that the ability to experience ecstasy is the greatest talent of all. In it is found joy, the power of life, and the mystery, the promise, and the guarantee of happiness. Yes, if it can develop freely, but in this case...

In Narva, both nuns got off the train. The young one swiftly and nimbly gathered together some bundles wrapped in store-bought kerchiefs and said her goodbyes to me: "Christ be with you!"

As she ran out of the coach, she urged the older nun to hurry. Glancing at her impishly and animatedly with her cheerful dark eyes, she said: "Well, now we'll have some tea, my dear mother...Oh yes we will! With some consecrated bread, and it's fresh bread at that! Sister Marekhva tried to pass off some stale bread on us, but I'm no dummy...Ha-ha-ha! I swapped it!"

Following them with my eyes, I was left with my own thoughts, with my own questions.

"Will she be able to endure it? Won't this end in a catastrophe?

"What will happen when she withers like a flower that is placed between the pages of a book, when she loses her spirit, when her fate becomes that of a precious ring cast senselessly into the sea?

"It's sheer madness and savagery!"

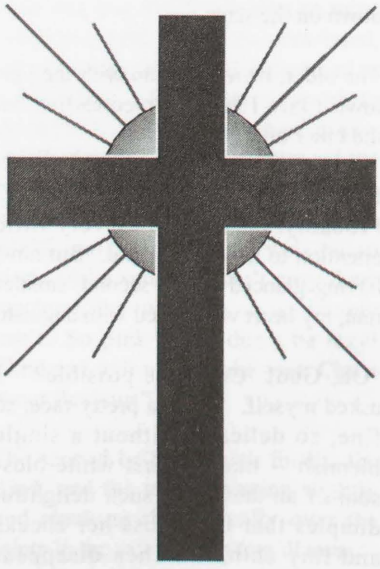

В НІМЕЦЬКІЙ НЕВОЛІ
СПОМИН - ЩОДЕННИК
1942 - 1944

Віра Смерека

ЧАСТИНА І
НА ШЛЯХУ В НЕВОЛЮ

Засмучена Україна -
нема що й казати,
Поїхали в Німеччину всі
хлопці і дівчати . . .
- З народної пісні -

У товарний вагон з розчиненими, але закутими ланцюгами дверима, заглядало ласкаве весняне сонце. При ньому можна було лише краще бачити місяцями не виношений бруд, павутину, товсті шари пилюки, на підлозі засохлий гній: мабуть недавно ним ще перевозили худобу.

Тепер же в ньому їхало понад сорок молодих дівчат під охороною німецьких вояків, що, відклавши гвинтівки, схилились на товсті ланцюги на дверях вагону. Вони безжурно дивились на чужі для них краєвиди завойованої України.

Швидко летів потяг, і десь далі й далі лишались дорогі місця з матір'ю і батьком, братами й сестрами, рідними й подругами.

Тяжко боліло серце, і непрошено лились сльози з очей.

Дехто ридма ридав, упавши головою на мішок з речами і голосно приголошуючи, мов по вмерлому:

- О, мамочко, моя рибонько дорогенька! . . . А коли ж я тебе побачу ще? . . О, татічку мій! А куди ж мене везуть від тебе? . .

Інші, з розкуйовдженим волоссям, бігаги по вагону, не знаходячи місця, падали на груди подругам, і голосно заливалися в істеричному, нестриманому риданні, тільки ви-гукуючи:

- Ой, мамо! . . . Ой тату! . . Ой-йо-йо-йо-йой! . . .

Деякі бились плечима й головою об стіни вагону або й самі не бачили об що, мов ті рибки об сітку, що їх щойно спіймали.

Сумно. Вже від вигляду молодих, з запухлими від сліз очима, з розпатланим волоссям у повнім відчаї дівчат, від їх голосного плачу, можна було плакати. А тут ще й своє горе.

Схиливши голову на руку, я сиділа на своєму вузлику і гірко плакала. Сльози йшли, немов з самого серця, гарячі рясні, і, здавалось, їм не буде кінця й краю.

Та кажуть, всьому на світі є кінець. Кажуть, сльози полегшують біль. То правду кажуть.

Чим вище підносилось сонце, тим далі й далі зоставалось усе дороге. Одна за одною стихали дівчата. Час від часу ще чулися одинокі вигуки, а тоді й вони рідшали.

Через відчинені широкі двері вагону між ланцюгами пролітали розкішні краєвиди рідної землі. Вона саме наливалась пуп'янками цвіту, юна й розкішна в своїм новім багатім уборі зелених полів, синіх річок, лісів, в кучерявих садках біленьких сіл і міст, - ніби навік хотіла зостатись такою в пам'яті своїх дітей, що їх оце так жорстоко виривають з її ніжного лона . . .

Дівчата, зачаровані красою рідної землі, потроху стихали. Схилившись одна на одну, прощалися з своєю любою Україною.

Я теж не плакала більш. Сиділа на вузлику біля дверей і через ланцюги дивилася на красу рідної землі.

І як в тій пісні, вставала вона переді мною живою, чарівною красунею в ніжно-зеленім убранні, підперезаною синім поясом річок, з чорними косами лісів і дорогоцінними прикрасами весняного цвіту . . . Така гарна, багата, як царівна . . .

Я пробувала пригадати ту пісню, яку ми ще так недавно співали.

Були тут різні дівчата, сільські в білих хусточках із довгими косами, міські в гарних черевичках і з розкішними кучерями короткого волосся. Та тепер всі здавались однаковими: забувши себе, свій вигляд, своє убрання, обнімались і сумно мовчали під тягарем однакового горя і болю. Той біль, здавалось, душив нас усіх, і не давав дихати. Гарячково здригались плечі то в однієї, то в іншої від притихлих ридань.

Опівдні потяг спинився в лісі. Було оголошено, що хто хоче, може вийти з вагону. Дівчата з радістю стрибали в зелену траву. Хтось дав приклад - зламав зелену гіллячку і прикрасив стіну вагону. Дівчата кинулись в ліс. Німець кричав і наставляв гвинтівку, та всі ламали гіллячки і за хвилину цілий потяг заквітчався зеленню, немов клеченням на Зелену Неділю. Німці рахували людей, кричали і гаркали. Довго стояли, поки перерахували всіх. А тоді поїхали далі. Поїхали, мов у саду.

Звідкілля долинула пісня. І за хвилину охопила всі вагони:

О, на горі жито росте з травою,
Чи не буде вам жалко,
мамо, за мною?
Жалко, доню, жалко,
аж серденько в'яне,
Хто ж мене, доню,
до смерті догляне?
Кидаю вам, мамо,
сестричку та брата,
Тільки щось без мене
не весела хата.
Ой, хто ж мені, доню,
ложечки помиє?
Ой, хто ж мені, доню,
рученьки покриє?
Дай, Боже, здоров'я любій,
рідній мамі,
Чи ж я не варила вечеряти рано?

Дівчата співали всі, сумно схилившись одна на одну, а колеса, здавалось, гуркотіли в такт пісні. Одна за одною линули пісні і вливалась у них уся туга і жаль, що краяли серце усім. Над полями і луками, біля міст і сіл линула пісня дівоча, мов крик душі в одному спільному хорі.

Не співала тільки Оля, як, я вже знала, звали її дівчата, турботливо поглядаючи на неї від отвору дверей. Оля лежала на брудній підлозі і гірко плакала. І дарма, що її заспокоювала висока, чорнява Оксана, а маленька Галя в білій хусточці давала з пляшки води. Білява Оля з довгою косою ридала невтішно і ніхто не міг її підняти з підлоги, посадити біля дверей чи розважить біля стіни. Дівчата говорили між собою, що Олі всього 16 років, що вона одна дочка у матері-вдови, і її забрали силою, хоч як вони кричали й

плакали з матір'ю, хоч як просили й благали, щоб вона зосталась вдома. Німці вкинули її у вагон, відірвавши від матері. Оксана й Галя з її села і розказують усе зі сльозами на очах, а за Олею доглядають, як за рідною сестрою. Оксана старша, вона має довгу чорну косу, смагляве обличчя й карі ясні очі, що дивляться розумно і спокійно на все. Ось вона сіла біля Олі, поклала її голову собі на коліна і зачала гладити її волосся, мов дитину заспокоюючи. Дівчата озирались від дверей і сумно зітхали.

Мовчки сиділа під стіною кучерява Валя. Це вона билася головою об стіну вагону, рвала своє каштанове кучеряве волосся і кричала „Мамо-мамо!", бігаючи по вагону. Тепер вона сиділа й, немов чужими очима, дивилась сперед себе й, здавалось, не бачила нікого.

Не співала між дівчатами й Шура, рудоволоса з ластовинням міська дівчина з великими карими очима, що шукали приязні у кожного. Вже як глянути в ті очі - пізнаєш хто вона.

- І попала ж вона в наш вагон! - казали дівчата й відступалися від неї, немов боячись доторкнутися до чогось поганого. А деякі почали кидати їй глузливі насмішки. Та Шура дивилась на них, як на дітей, і, вийнявши дзеркальце, малювала свої повні уста, пудрувала ластовиння на широкім не молодім уже лиці.

Іншим центром уваги дівчат була молоденька гарна дівчина, що дуже відрізнялась поміж інших своїм убранням. Щоб не запалитися на сонці, вона раз у раз виймала з своєї маленької чорної торбинки пудерничку і пудрила свій гарний рівний носик. Це було дивно дівчатам, що забули про все на світі за своїм горем, і тому вони тихо підсміхалися з неї. Вона ж три-малася гордовито й спокійно. Німець, що сперся на ланцюги у дверях вагону, довго поглядав на неї, а тоді заговорив, і на диво всім дівчина почала розмовляти з німцем німецькою мовою. Вона не всміхалась йому, не кокетувала, а, сумно дивлячись на простори України через двері вагону, відповідала німцеві, мов би була старша за нього. Дівчата почали ставитися до неї з якоюсь окремою заздрістю і пошаною.

Скоро Алла, як звали дівчину, стала перекладати, і через те її любили більше, як Шуру, хоч ставились до обох напіввороже. Алла сиділа навпроти мене з другого кінця дверей вагону, я з подивом розглядала її, і мовчки слухала їх розмову з німцем, вдаючи, що не розумію. Алла добре говорила німецькою мовою і оповідала німцеві, що вона була студентка, хотіла вчитись далі і в Німеччину їхала з надією знайти там свою майбутність. Німець гордо посміхався.

Дівчата посміялися ще трохи з Шури і почали нову пісню. Пісня та полинула далеко над полями і втопила в собі дівочу тугу і образу, що викликала своєю поведінкою „дурнувата Шурка", як її прозвали дівчата, і гордовита Алла, що не переставала кокетувати з німцем. На цей раз пісня була тиха й ніжна, як легкий спомин, навіяний сумом.

Ходім до гаю, серце любе,
Або до темних верб густих,
Ходім, поки ще соловейко
В кущах на калині не стих.

Ходім, там сядем під калиною,
Розділим горенько своє,
Укупі сядем, посумуєм,
Ходім же, серденько моє.

Ніхто нас, серце не побачить.
Коли ми будемо сидіть,
Ніхто, голубко, не почує,
Про що ми будем говорить.

Соловейко хоч почує,
Не бійся - він про все мовчить,
Він тільки піснею своєю
Розбите серце звеселить.

* * * * * *

Книжка Віри Смереки „В НІМЕЦЬКІЙ НЕВОЛІ" видана 1998 р. Ми надрукували один розділ із Першої частини, щоб ознайомити наших читачів взірцем цієї цінної книжки. Для Вашої орієнтації слідує передмова. О. С.

В цій книжі Ви, можливо уперше так близько знайомитесь із долею знаних і безіменних дівчат-бранок, котрих долею вітрів другої світової війни кинуто в німецьку неволю, де їм судилося пройти „адові муки".

Це своєрідна лірична присвята тим українським дівчатам, які пішли рз життя, але, як колись їхні сестри в турецкій неволі, тепер у XX столітті, ніколи не зраджували своїй далекій, та найріднішій Батьківщині ні в німецьких, ні в московсько-більшовицьких си-бірських концтаборах, Їхнім порятунком була надія, освітлена двома словами - Україна і Бог.

Із передмови книжки

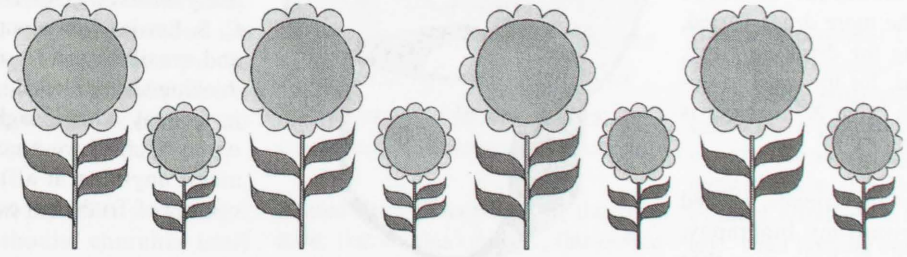

PROMIN SUBSCRIPTION FORM / ПЕРЕДПЛАТА НА ПРОМІНЬ

Give a Promin subscription as a gift to a friend or relative in Canada, Ukraine or any other country. A card will be enclosed acknowledging your gift. Use this form for a new or renewed subscription as well.

Gift _____ New Subscription _____ Renewed Subscription _____

Name _____

Address _____

City _____ Province _____ Country _____ Postal Code _____

If GIFT indicate from whom _____

Cheque or money order enclosed in the amount of $ _____ for _____ year(s) at $20 ($25) a year

Canada - $20 a year, Other countries - $25 a year - В Канаді - $20 на рік, В інших країнах - $25 на рік

PROMIN - BOX 57268, JACKSON STATION, HAMILTON, ONTARIO, CANADA L8P 4X1

Spirituality

Against Relativism, Toward God

by Mary Heather Lowe

Reprinted from Our Hearts' True Home, Edited by Virginia Nieuwsma, (Conciliar Press, 1996, Ben Lomond, California)

The roots of my turn toward Orthodoxy can be traced back to the day I came up against the real meaning of the word "relativism". Chronologically speaking, that would be my junior year at university. At that time I was your typical college student, rejecting nothing and accepting anything with bland decadence. The more homosexual or loose friends I had, the more drugs I tried, the more daring the drinking story, the cooler I was, for the most essential attitude of a "Gen X" member is one of jaded cynicism.

Like the rest of my friends, I lived with an eye toward my biography, self-consciously making sure that nothing in my life contradicted New York pretensions we all shared. Every night had to be above all *interesting*, and that meant collecting experiences. Nothing could be condemned, for who were we to say what was and wasn't wrong? After all, we were smarter than the rest of society. We were in *college*, and our professors had taught us that all the best people were tolerant, open-minded, and accepting of diversity. Anyone who held to a strong moral code was judgmental, uneducated, and just plain backward.

In short, I was in godless, atheistic straits. It's difficult to pinpoint exactly how or why my religious life (or lack thereof) began to change course, but the turn manifested itself in the kind of reading I began to do. Somewhere along the line, the books on my night stand became more conservative in tone and more traditional in content. And in their pages I found that the term "relativistic" was not a compliment.

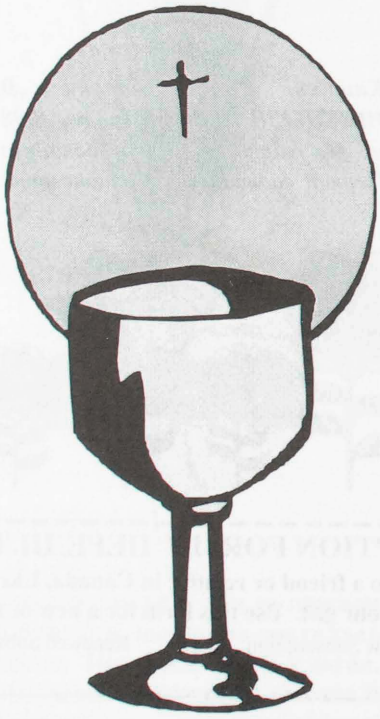

Two quotes are representative: "Tolerance is an overrated virtue," intoned William F. Buckley, Jr. "One's mind should not be so open that the brain falls out," wrote a caustic G. K. Chesterton. Both remarks struck a chord within me; indeed, they let loose a torrent of long-forgotten beliefs. For I had not been raised to be the kind of girl I had become in college. My parents were not conservative politically, but they had strong values and they taught me the difference between right and wrong. I followed their way of life right up until the age of 18, when college turned me into their photographic negative. This phase, in which I affirmed everything and denied nothing, lasted about two years.

So Buckley and Chesterton snapped me back to a former self. Yet it was actually another writer who changed my mind once and for all. If, as Kafka supposes, a book must be the ax for the frozen sea inside us, the book that served as my ax (as it has done for so many others) was *Mere Christianity* by C. S. Lewis. Lewis put an immediate and sensible stop to my relativistic thinking and reminded me that we *can* in fact say what is right and what is wrong (indeed we must, if we are to assert anything at all), and that the concept of Truth *does* exist.

Furthermore, the book convinced me that Truth was to be found in God. I remember being surprised and a bit disappointed that someone so discerning and wise as myself (ha!) had wound up at the same old answer as so many of my ancestors. I was a bit chagrined. I had expected to come up with something *new*, and the pesky old answer of "God" was all that I had found.

There I was, a 20-year-old who had grudgingly converted from atheism to theism. No love for God filled my heart as yet, but a love for Truth did, and that was a start. Now I need-

ed a denomination. I couldn't very well return to the faith of my parents, as they preferred to believe in God outside of a church setting. Both had had bad experiences with church.

Dad grew up Southern Baptist in the hills of Kentucky, where religious views were held so passionately and blindly as to make their adherents (he felt) un-Christian. Dad resented his sister's rejoicing when we wrecked a new car; we had bought it on a Sunday and she thought that was God's way of correcting us. Neither did he see any Christian love in the Southern Baptist was of excoriating AIDS victims.

Mom, on the other hand, went through three denominations in her youth: Presbyterian, Baptist, and Methodist. The Orthodox Presbyterian Church was much too structured for my strongly independent mother, who rebels against black-and-white conceptions of piety and campaigns for the existence of gray. Her next church, the Baptist, was marred by internal strife, and she remembers the dismissal of her minister as a painful thing. In Methodism Mom felt free to worship as she wanted to; here at last she could "make her own decisions."

She, my father, my older sister, and I attended Methodist churches until about 1980, when I began competing in horse shows throughout the Southeast and weekends became too busy to allow for church. "Once we got used to not going, it was just easier not to go," says Mom. She also grew tired of seeing "so-called Christians" not practicing a Christian lifestyle outside of Sunday worship. As a result, from about the fourth grade on, I did not attend church.

I don't regret this fact. My parents have a lingering guilt about my lack of church training, but secretly I thank them for the way it worked out. if I had been born Orthodox, my young mind almost certainly would have perceived Orthodoxy as rigid and stifling, and I would not be where I am today. I thank God that I was forced to search for my religion, for what is given to one is appreciated far less than what one must work for. Orthodoxy has become my "pearl of great price."

Given my family background, then, it was inevitable that I should try worshipping in absentia for a while. But, of course, I ultimately found such an approach unsatisfactory. if God thought it was okay for us to worship Him without community, I reasoned, He wouldn't have created the Church.

Not that I really wanted to begin attending an actual church. I'd been to more than a few, and without exception

Any religion that hoped to snare me had to be bigger than I was. Its mysteries had to be impenetrable and ever-unfolding, and inspire in me a sense of awe. It had to bring me to my knees.

I hated the fake community, the false love, the singles' groups, the coffee hours, and the busybody do-gooders I found there. (Misanthropy pervades my nature, and contact with other people is difficult for me.) I despised the tacky representations of a weak-looking Jesus and the saccharin sentiments inevitably posted in the fellowship halls. I had to force myself to attend.

I started with the faith into which I had been baptized, which was Methodism. Attending a Methodist service as an adult was like drinking tepid tea. There was no substance to it. Instead of listening to the vapid platitudes voiced by the minister, I sat in a pew recalling the objections of an anti-church friend: "It's all so *brown*," he said, and the aesthete in me understood exactly what he meant. If I were to embrace Christianity, it had to be clothed in the red of suffering and the purple of noble truth. It had to be beautiful, painful, and real, and I would know it as soon as I saw it.

The beauty part of the equation was essential to me. Being more of a feeling than a thinking person, I assess the truth of a thing more easily through my emotions than through reason. Keats sums up my approach: "'Beauty is truth, truth beauty,' -- that is all ye know on earth, and all ye need to know." Having cast aside relativism, I was certain that one and only one Truth existed, and the quickest way for me to find it was through a search for beauty. Early on in life I had struck out on beauty in the terminally ugly Presbyterian and Baptist churches; logically, then, the next place to investigate was in the High Church denominations.

But the Episcopal Church I visited was no improvement. A pastel-yellow "modern" hymnal was the only publication in the pew rack. A goofy guitar chorus led us through several weak songs while the female minister vaguely wandered around the sanctuary. I felt nothing but revulsion and a sense of superiority, which was the first of many clues that I was in the wrong place. Any religion that hoped to snare *me* had to be bigger than I was. Its mysteries had to be impenetrable and ever-unfolding, and inspire in me a sense of awe. It had to bring me to my knees. In the Episcopal Church, I was looking down on religion. It was not even as big as I was. This church was definitely wrong.

Further reading reinforced my impression that the Episcopal Church was as relativistic as my college campus. "You're gay? use drugs? believe in goddess worship? are a radical femi-

nist? Come on in! We're so sophisticated that we welcome everyone." They were ordaining any old person who asked in a kind of drive-through dispensation of "grace," and therefore the grace could not possibly be real.

I moved on.

"Maybe if I look for what's really *old*..." I thought. "The multiplicity of churches means someone has to be wrong and someone has to be right. If I trace it back through history, I could find out when people started going wrong."

Regrettably, though, the books I read made no mention of Orthodoxy, and I still did not know that it existed. So my "Tradition-is-good" principle led me only as far as the door of the Roman Catholic Church. This was my last hope, or so I thought. I prayed that Catholics might be the one group who hadn't screwed up God's intentions. The Pope was an obstacle, but I was willing to give him the benefit of the doubt. Maybe he was a mystery -- I craved mysteries -- and I would understand his role later. I ignored him for the time being and set to work with a catechism book.

I suppose I came close to becoming Catholic, but a friend who was also searching had heard it said that the post-Vatican II Catholic Church was no longer salvific. We went into the reasons why, and I began to see that the Catholic Church was unfortunately prone to changing its mind, and on vitally important points of doctrine to boot. How could a church suddenly decide, in the late 1800s, that Mary was immaculately conceived? Did modern Catholics think they knew so much better than their predecessors? Even more important, what *other* new doctrines might spring out at me unannounced? What old traditions (like fasting) might be eliminated?

The beauty part of my test might be met by the Latin Mass (and even that has virtually vanished), but it was obvious, even to me, that the Truth half was in jeopardy. If humans were allowed to tinker around with the authoritative statements on What's True, then Catholicism could not be the True Church either.

Enter Orthodoxy, after all roads had seeming been tried and an enormous silence existed in my soul. (I should have realized it was the eye of the storm.) Even before I attended my first Divine Liturgy, I intuitively sensed that Holy Orthodoxy was true,

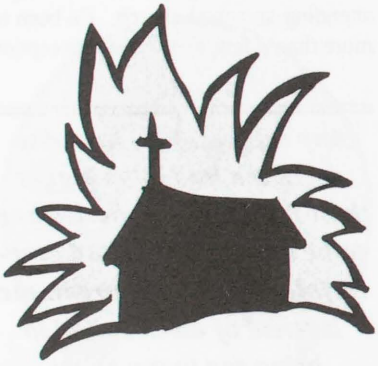

but I did not foresee the obliterating effect it would have on my former way of life. Here was the religion that was bigger than I was, that militantly demanded I recognize the truth and adhere to it, that asked me to change my entire life instead of settling for an hour or two of my time every Sunday.

"Orthodoxy" -- its very name, with its Chestertonian, take-no-prisoners ring, appealed to the truth-lover in me. Here was a religion that cost something, and that something was my total participation. I would have to stand up in the very presence of God and actively show Him that I worshiped Him, rather than passively sitting in a pew to receive His Word secondhand. I would have to admit to my sins and repent of them, rather than just sort of hoping they would disappear by themselves. I would have to employ every bit of intelligence God gave me just to comprehend the depth of thought reached in patristic writings. And best of all, there would be no guarantee that I would succeed. Salvation did not come automatically with Church membership.

But back to my first Divine Liturgy. The agelessness hit me as viscerally as did the incense. The exquisite language of the Liturgy, the ancient look of the icons, the seriousness of the call to be real Christians, the solemnity and dignity of the worship -- all of these things were signs that I was home at last. But they were external. The Liturgy could have taken place in a garage, with no incense and no icons, and I would have felt the same way. The beauty of Orthodoxy resided in her Truth even more than in her physical characteristics. Her theology was perfect and whole -- there was simply nothing with which to disagree!

As I entered fully into the Liturgy and began to participate, I was no longer in twentieth-century America. Neither was I in first-century Jerusalem. I was in the Kingdom of God, where all have "laid aside" their "earthly cares" and devoted themselves entirely to glorifying Him. The saints who were present in the icons were powerful reminders of the rewards of fighting the good fight, and the remembrance of the dead was proof that this religion was not merely another worldly invention. It carried on beyond death, merging seamlessly into the age to come.

There were other ways in which the Orthodox Liturgy avoided the mistakes of denominational Christianity. The monastics in the parish were reminders of the radical commitment to Christ demanded of all believers. The absence of women from the altar demonstrated that this Church

had principles that could not be shaken by public opinion and misguided feminist notions, and that she recognized the strong differentiation of sex roles. Children receiving Communion reinforced the idea that participation in Christ's Holy Mysteries is the single most important act we can perform, and that all who are able should partake.

Since my baptism into the Orthodox Church, I have learned that Holy Orthodoxy is no easy road. "When during the first part of the ceremony you turn and spit on the devil," my priest warned, "you are making an enemy for life." As a catechumen I took his remarks metaphorically, but I have come to find out that he spoke plainly. Life has become much more of a struggle since I have pledged myself to Christ. It's clear the devil realizes what a threat to his existence true Christians are, and concentrates his attentions on them. Every decision I make now seems fraught with meaning, and every action more firmly tied to its consequences. I have been tested in ways I never thought possible. But I cannot go back, and when I look at the situation directly, I see that all the strife only points out that I chose correctly. Christianity is suffering, and the cross is not easy. Even so, Joy remains.

What I say now to converts-in-the-making is that the Orthodox Church is one with all of its priorities firmly in place. The Church knows when to recede into the background and let God do the talking. She knows when to point to Tradition and when to point to the Bible. She understands well that there are many things which are unutterable and inexpressible, and she avoids the scholastic traps which would try to explain such mysteries. In short, she has the grace of the Holy spirit guaranteeing the gift of Truth, Christ the Logos revealing it to us, and God the Father bringing it all to our faith. I have not been wrong in hoping that truth would lead me to God's home. I pray that I never stop following.

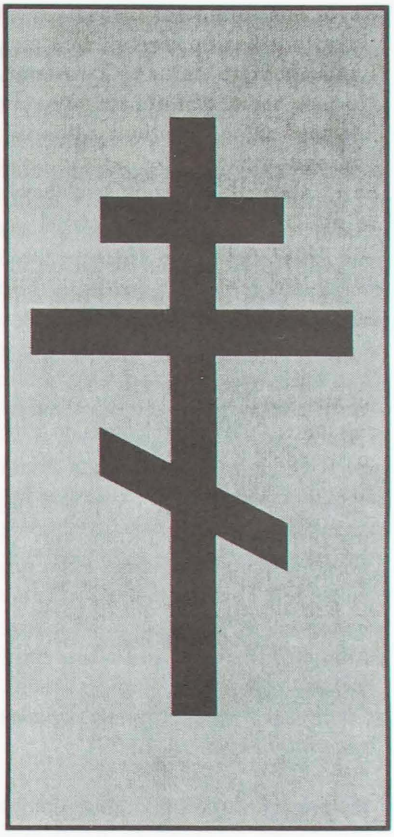

The Peace of Prayer

Step out of life for a moment,
out of the shout and the glare,
into that silent sanctuary,
into the peace of prayer.

Turn your back on the tumult,
let the world's din slow down,
forget the crowds and laughter,
forget life's ugly frown.

Stand in that still white hush,
that is flooded with light and peace,
where the soul can seek refreshment
and the body get release.

Tell Him the things that hound you,
tell Him the things you fear,
speak to Him of your troubles
for in prayer He is very near.

Tell Him the fight you're having
to keep your life set square,
tell Him the things that mean so much
that you feel you cannot bear.

Tell Him you're frightened of what's ahead,
that you wish you knew the end,
tell Him those things - for He alone
will help you as a friend.

Prayer is not only asking
for things that we badly need,
it's talking to one who understands,
one who will always heed.

One who will give us courage
to go on once again,
one who, however much we ask,
we never ask in vain.

Enid Lewis
Chelmsford diocese, England

ЗНАЧЕННЯ МОЛИТВИ В ЖИТТІ ХРИСТИЯНИНА

о. протопресвітер д-р Володимир Слюзар

Чи не найкраще навчає нас сп. ап. Яків у своєму соборному посланні про значення і силу молитви в житті християнина. Він говорить:

„Чи страждає хто з вас -
нехай молиться!
Чи тішиться хтось -
хай співає псалми!
Чи хворіє хто з вас - хай покличе пресвітерів Церкви, і над ним хай помоляться намастивши його оливою в ім'я Господнє. І молитва віри оздоровить недужого, і Господь його підійме, а коли він гріхи чинив, то вони йому простяться . . . бо дуже помічна є *ревна молитва праведного.*" (Як. 5, 13-27)

Коли говориться про хвору людину, то їй потрібний не тільки лікар, але й молитва, бо вона друхово скріплює. Наш великий філософ 18-го сторіввч *Григорій Сковорода* навчав так: „Друже мій, коли спіткає тебе горе, не нарікай, а молись Богу". Зокрема у хворої людини молитва збуджує довір'я і надію в серці її на опіку Божу. На жаль, у сучасному світі віра в лікувальну силу молитви - дуже рідке явище. У нас є перебільшений респект і довір'я до медичних наук. Розуміється, з них нам треба користатися, особливо в тяжких випадках, На те дав Бог розум людині, щоб користалась із його досягнень. Однак молитва є виразом свідомости християнина про остаточну залежність від волі і помочі Божої, бо ж вирішальним є діяння Бога, Його поміч!

Молитва приносить успокоєння і невність ласки та опіки Божої. Святе Письмо дає багато прикладів, оздоровлення силою молитви і міцної віри в поміч Божу. Побіч молитви про тілесне оздоровлення не можна забувати, занедбувати і легковажити духовних потреб хворої людини. Важливим є не тільки здоров'я тіла, але також, а навіть ще в більшій мірі, - здоров'я душі хворого, осягнення ним душевного спокою через поєднання з Богом у таїнстві сповіді і св. причасті.

Дуже помагає в цьому Молитва Віри. Вірити - значить віддати себе цікловито, з повним довір'ям опіці й волі Божій. Тоді зникають всякі сумніви, і людина спокійно доручає своє життя і долю в ласкаві руки нашого Небесного Отця.

Поставимо собі питання: „Що таке молитва?" і „Чи треба молитися?" На перше питання віповідає Церква, що молитва це розмова людини з Богом - з піднесенням до Бога розуму й серця. А на друге питання ставить Церква примір Спасителя нашого Ісус Христа. Хоч Христос є Син Божий, Він молився завжди.

„А над ранком, як було дуже темно, уставши, Він вийшов і пішов у самітне місце й чинив там молитву". (Мр. 1, 35).

Він у пустині пробув 40 діб у пості й молитві: „І постив Він сорок день і сорок ночей" . . . (Мт. 4, 2)

Після своїх цілоденних проповідей до народу Він ночі проводив у молитві: „Відпустивши народ, Він на гору пішов помолитися насамоті: і як вечір настав, був там Сам". (Мт. 14, 23).

Син Божий молився перед Своїми стражданнями (Ів. 17, Мт. 26, 39-43), перед розп'яттям і на хресті. (Мт. 27, 46)

Він завіщав і нам усім молитися - і не тільки завіщав, а й навчав, про що і як треба молитися:

„Як молитесь - учив Він - то не будьте як ті лицерміри, що люблять ставати й молитись по синагогах та на перехрестях, щоб їх бачили люди. По правді кажу вам: Вони мають уже нагороду. А ти, коли молися, увійди до своєї комірчини, зачини свої двері й помолися Отцеві своєму, що в тайні: а Отець твій, що бачить таємне, віддасть тобі ясно. А як молитесь, то не кажіть визайвого, як ті погани, - бо думають, ніби вони будуть вуслухані за своє многомовство. Отож, не вподобляйтеся їм, бо знає Отець наш, чого потребуєте ви, ще раніше за ваше прохання. Ви ж моліться отак: Отче наш, що єси на небі" . . . (Мт. 6, 5-15).

Чому деякі люди кажуть, що їм тяжко молитися? Відповідь на це дає наша св. церква. „Хто любить Бога всією душею, тому не тяжко молитися, бо в молитві він насолоджується розмовою з Богом, як із Своїм Найріднішим Батьком. Тому Христос так невпинно молився. А коли мало любимо Бога й мало думаємо про Нього, то ясно, що нам важко молитися, бо розмова наша з Богом не щира, серце наше стремить не до Нього, а кудись інше".

Уважаючи себе правдивими православними християнами, застановімося над наукою Божественного Спасителя нашого Ісуса Христа і Його Святої Церкви відносно значення молитви в нашому житті!

Бюлетень „Інформації" церкви Св. Покрови, Монтреал, 24 січня, 1975 р. З книжки „ВИБРАНЕ З ПРАЦЬ", 1981 о. протопресвітера д-ра Володимира Слюзара

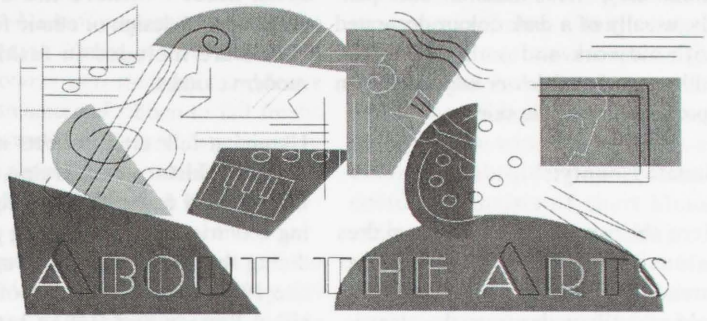

Traditional Ethnic Dress in Canada

The following is a summarized version of a talk given by Edith Zawadiuk at the Northeast Alberta Conference in Myrnam AB on May 5, 2001.

"This land is your land, this land is my land." We are the children of immigrant parents -- first, second or third generation -- who have made a difference on the Canadian scene.

Each one of us, irrespective of our race, colour or creed, makes a contribution to the community and to the country that we live in. We make our contribution by sharing with our neighbours the food, clothing, handicrafts, etc. which we brought from our native lands. I would like to take a look at the exquisite folk costumes worn with such pride by so many Canadians -- both of Ukrainian and non-Ukrainian backgrounds. Mostly, nowadays, our ethnic dress is worn for special occasions. Canada's population is an international mosaic, made up almost entirely by immigrants and descendants of immigrants. It has been observed that first generation Canadians spend their time learning the Canadian culture and learning to prosper in it. They tend to put traditions aside even though they recognize and regret that weakening of old ties. Second generation Canadians are not as well trained in ethnic traditions and often do not realize the value and importance of perpetuating them. Third generation Canadians, however, usually feel very comfortable in the Canadian environment and have the confidence to seek their cultural roots and try to preserve the traditions of their origin.

At this time, I will limit my discussion to three ethnic groups that settled in north-east Alberta in the early 1900s and whose descendants still carry on the customs and traditions of their forefathers. These are the Polish, Romanian and Ukrainian. All three have distinctive colourful folk costume traditions now evident throughout Canada. In all three groups the dress worn reflects the many regions of their homeland, where each town or village had its own costume.

Polish Costume

The dress from the south reflects styles common to other groups from the Carpathian Mountain Region, i.e., sheepskin jackets, baggy pants, white homespun shirts for the men and multi-layered skirts and aprons of homespun for the women. Dress from the north shows similarity to Scandinavian dress and includes vest-like bodices, colourfully woven, or embroidered or lace aprons and skirts, white blouses and amber necklaces. Costumes from north-western regions show Germanic influence. Besides being based upon the peasant dress, Polish costumes are also reflected by the fashionable dress of the upper class on occasion. Black, red, deep blues and burgundies are favourite colours. Floral patterns are favourite prints. Blouses or shirts are usually adorned with embroidery. The most typical Polish costume worn in Canada is from the Krakow region. The man's outfit is predominantly black, red and white. The knee-length black sleeveless jacket is ornately decorated with red wool tassels and brass but-

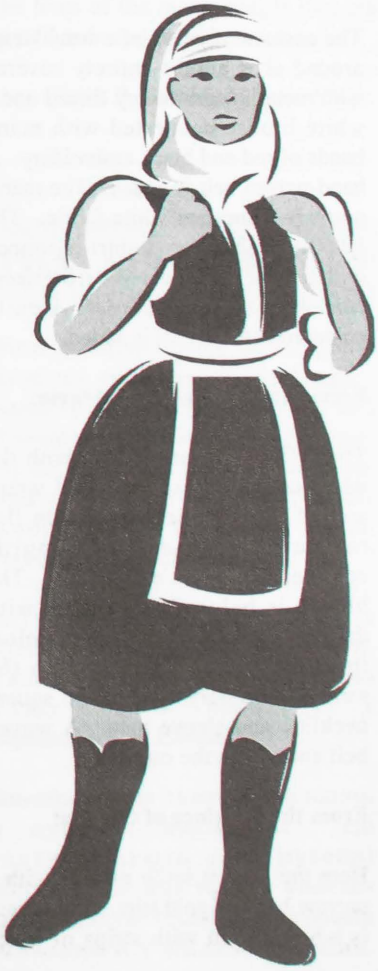

tons. A red leather belt with at least two brass buckles supports the chains and metal discs which jingle when the man moves. The shirt is white; red or white striped cotton trousers are tucked into black boots. To complete the outfit a flat square red hat decorated with peacock feathers and ribbon streamers is worn.

Romanian Costume

Costumes worn in Canada are nearly all imported from Romania. Fine exquisite embroidery characterizes the Romanian traditional dress. Areas are identified by their use of floral or geometric designs.

From the Bukovina Region:

The costume consists of a wool wrap-around skirt almost entirely covered with metallic embroidery thread and a white blouse decorated with many bands of red and black embroidery. A hand-woven belt is added. The man's outfit is homespun white fabric. The heavily embroidered shirt is topped with a wool vest tied at the front neckline with tasseled cords. A gaily coloured belt (poyaz) is added.

From the Province of Moldavia:

The difference here is that both the white cotton blouse and wool wrap-around skirt are decorated with floral patterns made with multi-coloured beadwork embroidery. The blouse is below knee length with dainty embroidery showing below the skirt hem. There is also the same embroidery around the square neckline and sleeve hem. A woven belt completes the outfit.

From the Province of Oltenia:

Here the skirt is knife pleated with a narrow band of gold trim. The blouse is white cotton with strips of black embroidery. Wide front and back panels, usually of a dark colour decorated with cutwork and embroidery and with a crocheted lower edge are worn apron-style over the skirt.

Banata County:

Here the women's costume makes extensive use of gold and silver threads. Elaborate floral design in gold and silver decorate the sleeves, bodice and hem. A short velvet apron is heavily adorned with more gold embroidery.

Ukrainian Costume

In Canada today many Ukrainian young people are seeking knowledge about their ethnic heritage. They are accepting Ukrainian traditions and incorporating features of the Ukrainian heritage into their every day lives. This has become noticeable particularly in dress -- where the delicate embroidered design of ethnic folk costumes are included in fashionable modern clothes.

Ukrainian folk dress reflects much of the early history of Ukraine. It has incorporated features from neighbouring countries and from trading partners during the Middle Ages and up to the late 19th century. Evidence of India's silks, Persian and Italian brocades, French velvets, Greek and Turkish ornaments and design have all found their way into Ukrainian folk dress. Each region has a slightly different dress but there are seven basic costumes that represent various areas of Ukraine. There are three costume types from the Carpathian Mountain region -- the Hutsul, Boyko and Lemko. Other areas are as follows: Polissyan costume is worn in the north; Dnieper costume is worn along the Dnieper central region; Bukovinian costume is worn in the southwest region; Volhyn costume is worn in the central region; the costume of the east and central plains (the Poltava and Kiev regions) became recognized as the formal national dress of Ukraine. The costumes most often seen in Canada are the modified versions of the original dress. Two major costume types dominate the Canadian scene: the Poltava-Kiev outfit and the costumes of the Carpathian Mountains.

Poltava-Kiev outfit includes a number of distinctive basic parts: a long embroidered shirt acts as both a petticoat and blouse with embroidery along the lower hem and on the full sleeve. Over the shirt a wrap-around skirt or "plakhta" of colourful woven fabric is worn. An apron embroidered or decorated with colourful braid or ribbon is worn over the skirt. A sleeveless hip-length jacket made from velvet is worn over all. A multi-stranded necklace of red coral beads completes the outfit. Colours are always very carefully cho-

sen -- the entire outfit is colour coordinated. A lot of emphasis is placed on head-gear. Young girls braid ribbon and flowers into their hair and leave long streamers of ribbon to fall freely. Also, wreaths of flowers may be worn. Married women are usually expected to cover their hair with a shawl.

The man's outfit consists of an embroidered white shirt with very full trousers tucked into the boots. A wide woven belt is wrapped around the waist. The outfit is completed with a full collarless jacket with wide sleeves reaching below the knees and a sheepskin hat completes the outfit.

Carpathian Mountain Dress:

Many extremely intricate costumes come from the Carpathian Mountain region. They are colourfully distinctive and truly illustrate the spirit that is truly Ukrainian. The girls' Hutsul costume includes a long embroidered shirt, two woven aprons (one in front, one in back), a woven belt and a short heavily decorated vest, usually white with black borders and detailed embroidery. The Lemko costume consists of short blouses with skirts (usually a print). An apron is worn over the skirt -- black and dark blue are common colours. A sleeveless short straight jacket is also worn. Small leather slippers, mocassin in nature, with turned up toes and cross-lacings around the legs are worn. Men's costumes are similar except the trousers are usually white homespun.

About 60 years ago the Governor General of Canada, Lord Tweedsmuir, in welcoming a group of Ukrainians who had just received their citizenship papers, said -- "You have accepted the duties and loyalties, and have acquired the privileges of Canadian citizens but I want you also to remember your old Ukrainian traditions, your beautiful handicrafts, your folk songs and dances and your folk legends. I do not believe that any people can be strong unless they remember and keep in touch with their past. You will be better Canadians for being also good Ukrainians."

I believe we in Canada have benefited in so many ways from the mixture of so many cultures. Each of us brings our own background and experience to our daily tasks. By sharing our personal resources, I would hope that we have enriched the lives of the many people that are our friends and neighbours.

Edith R. Zawadiuk, B. Sc. PHEc.

ТРАДИЦІЙНЕ УКРАЇНСЬКЕ КИЛИМАРСТВО

Купяк Ярослав Іванович, львів'янин. 1962 р. закінчив істфак університету, займається питаннями етнографії, зокрема традиційним побутом міста.

Українське народне килимарство має давні традиції. Наш край був відомий іноземним купцям, як обширний ринок сировини та різноманітної тканої продукції. Ми маємо також відомості про масове вживання в побуті узорних тканин.

Цікавим фактом, є запис у Лаврентієвському літописі під 1100 р. про те, як на з'їзді князів у м. Вітачові свити супроводження князя Володимира Мономаха і князя Давида Ігоровича під час наради сиділи на спільному килимові. Тобто, повністю зуміли поєднати свої позиції. Якісні цінні килими інакше називають диванами. Ще й тепер засідання парляменту в східних країнах нерідко зветься засіданням дивану.

В літературі про килим є немало розповідей, згадуються вони в давньоруських билинах - дружинному епосі київських володарів, переважно, князя Володимира Великого. Широке використання килимів у ту пору дає підстави вважати, що їх виробляли безпосередньо на місці.

Про техніку виготовлення та оздоблення давніх українських килимів щось певне сказати важко. Можна лише припустити, що це була так звана килимова техніка - найстаріша ткацька техніка, яка примикає до звичайного плетіння. Прикрашалися килими, як свідчать їх зображення на фресках Кирилівської церкви в Києві, геометричним орнаментом.

Вітчизняне килимарство є феноменом світової культури. Галицькі майстри високо підняли славу цього промислу у середньовічній Європі.

Вироби наших ткачів були відомі у сусідніх державах. Це підтверджують їхні музейні збірки. Килими масово вивозилися придунайськими торговими шляхами й у віддалені країни.

Природні вовняні барвники були продуктом місцевих галицьких промислів.

Майстерність українських ткачів досягла такої довершеності, що за свідченням німецького монахаченця Теофіла, який спеціяльно вивчав художні ремесла Европи і Азії та написав про це трактат. Рутенія перевершувала Італію, Францію, Німеччину, Англію. І лишень візантійські килими могли конкурувати з нашими виробами.

ПОХОДЖЕННЯ КИЛИМАРСТВА

В документах XVI ст. часто є повідомлення про килими: це описи майна приватних осіб, заповіти, скарги, судові акти. До другої половини цього століття належать згадки про майстрів-килимарів, поки що не виявлено більш ранніх записів про конкретне виробництво. У багатьох грамотах вже робиться розмежування привізних килимів від місцевих. Вони виділені термінами: „домової роботи", „простий", „литовський", „черкаський", „український і.т.д.

Дійшли відомості про існування у XVII ст. кількох килимових фабрик. На згадуваній далі фабриці в Бродах крім шовкових тканин і макатів вироблялися також килими. В м. Сохачеві успішно діяла фабрика килимів.

Відомим центром килимарства був Львів. Коштовні килими, ткані золотом і сріблом, виготовляв місцевий майстер Корфінський.

У докладних описах та річних актах зустрічаємо окремі назви цих виробів: килим ковер, коберець, коц. В давнину, зокрема в XVI і XVII ст., кожна з таких назв, безумовно, віповідала певним конкретним речам. Вважають, що килимами в старих описах називали лише безворсові тканини, прикрашені смугастим, геометричним орнаментом, а коврами - тканини, оздоблені квітковим рослинним орнаментом.

Певне уявлення про характер та художнє оздоблення українських килимів в XVI і XVII ст., можна скласти на підставі кількох килимів, що зберглися до нашого часу і тих скромних описів, які інколи подаються в старих документах.

Вперше орнаментація килима згадується в документі другої половини XVI ст., де говориться, що килими були з різними квітами - два з них по блакитному полю, два - по білому, один - по жовтому і п'ять - по чорному.

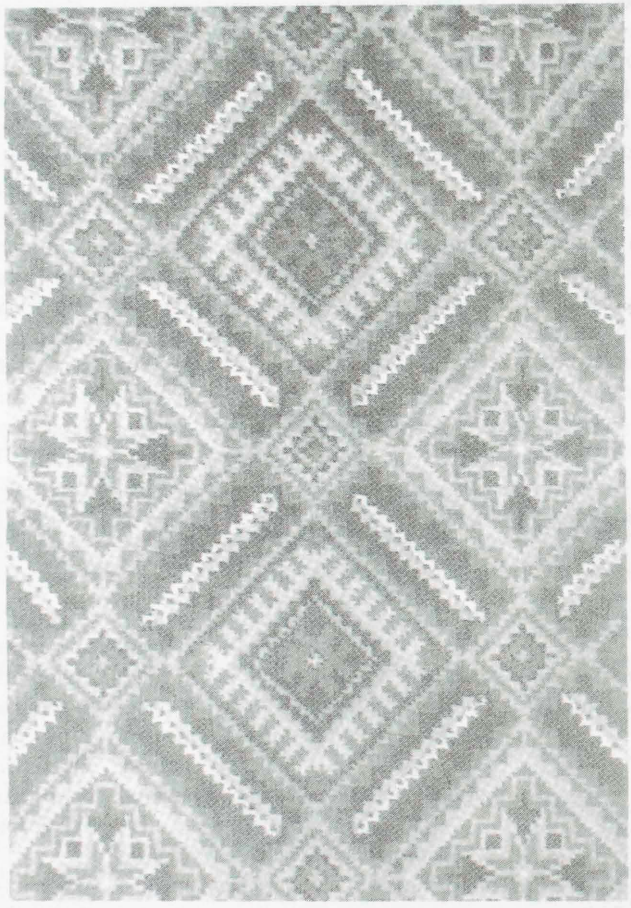

У Львівському музеї етнографії та художнього промислу і Львівському музеї українського мистецтва збереглося три національні раритети - килими з XVII ст.

Один з них, килим датований 1698 р. є виробом Фабрики в Бродах, заснованої Станіславом Конецьпольським в середині XVII ст. Це ворсовий виріб, оздоблений рослинним орнаментом. У центрі основного поля зображено кошик з фруктами і квітами, по кутах - букети з польових і декоративних квітів. Широка кайма, що відділена вузькою смужкою узорів від основного поля, заповнена бордюром з хвилястої гілки різних за формою листків і барвистих квіток.

У самій композиції виробу, характері мотивів вповні помітний вплив панівного в той час у мистецтві стилю барокко. Проте, народня основа килима проступає досить виразно. Про це переконливо свідчить яскраве барвисте розфарбування, народне грактування рослинних мотивів, зокрема розміщення на одній і тій же гілці листків і квітів наших рослин. До речі, орнаментика

килима дуже нагадує узори тогочасного народного гаптування, а також оздоблення рукописних книг.

Другий килим не датований (на першому був витканий рік виготовлення). Композиційно він схожий на попередній і мабуть теж витканий на бродівській фабриці. Виділяються геометризовані рослинні пальметки, які широко розповсюдилися в наступному столітті в безворсових килимах. Лівобережжя, а також народний мотив дерева з розміщеними по його боках пташками. Кольорит килима витриманий в світло-синіх, блідо-рожевих, золотисто-жовтих і коричневих тонах.

Орнамент третього килима XVII ст. прикрашений рідко розкидани-ми по жовтому полю галузками квітів. Народня основа орнаменту цього виробу виступає найбільш виразно і звязує його з народним килимарством наступного століття.

У XVIII ст. українське килимарство здобуло нових успіхів. Виробництво поширилося на нашій східній території. З відомих килимарських майстерень, та фабрик цього періоду необхідно назвати фабрику магнатів Чарторийських у волинському місті Корці, Потоцьких у Тульчині, майстерню у Янушполі на Поділлі, майстерню гобеленів у Горохові на Волині.

Необхідно виділити також функціонування, килимарського промислу на Лівобережжі. Там, зокрема, у XVIII ст. засновуються фабрики в Батурині, в с. Черняхівці в маєтку чернігівського полковника Павла Полуботка.

Виготовленням килимів займались також ченці в монастирях України та містечкові ремісники. Особливо багато ворсових килимів, так званих коців, виробляли в Харкові. Одна з вулиць Харкова досі зберегла назву Коцарської. Широкого розвитку килимарство набуває серед селян, особливо на Лівобережжі та Центральній Україні, завдяки чому воно й висувається на одно з перших місць серед інших видів українського народного мистецтва.

Побутове вживання килимів у нашій країні було досить різноманітним. Ними прикривали ослони, так звані полавочники, столи, скрині, піл, підлоги, сани, завішували простінки. Килими були необхідним атрибутом приданого - віна дівчини становили велику цінність. В похоронному обряді килими використовували для покриття труни. Призначення килима зумовлювало його форму, розміри, техніку виконання, а інколи й оздоблення.

Виготовлення килима, підготовка, пряжі, фарбування, ткання було складною і трудомісткою працею. Набутий досвід і знання передавалися з покоління в покоління.

Важливим процесом у виробництві килима було фарбування вовни. У XVII ст. вживалися виключно природні барвники, ви-готовлені з місцевих рослин: лупини цибулі (жовта і зелена фарба), ягід кру-щини (жовта, зелена, червона), чорнильних дубових горішків (чорна і сіра), дроку, шавлю, гвоздики (жовта фарба різних відтин-ків), споришу (яснозелена), молодої вільхової кори (корич-нева), дубової кори з примішкою сточки бурса (чорна). Ще червону фарбу найпотрібніши х відтінків виготовляли з червеню та кощенілі, а синю - з привізної рослини - індиго. Рослинні фарби давали приємні, мякі тони і майже не линяли.

ТРАДИЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ та ОРНАМЕНТ

Килими виготовлялися на вертикальних та горизонтальних ткацьких верстатах. Вертикальні верстати в Східній Україні називаються кросна, в Західній - розбої. Виробляли завдяки ім гладкі двосторонні та ворсові килими. Узор ткали вручну, шляхом переплітання (овивання) основи кінцями кольорової нитки, без застосування допоміжного приладдя - глички або човника. Спочатку, однією ниткою виплітали місце, яке відповідало даному кольору. Потім закріпляли її, обрізали і плели другою ниткою інший колір. Узор орнаменту виконувався не на всю ширину килима відразу, а ткався окремими рапортами, між якими потім виплітався фон. Така техніка звалась „гребінцевою". Вона дає можливість переплітати нитки утка неповними рядами непослідовно і непаралельно і вести нитку по контуру малюнка у потрібному напрямі. В наслідок цього можна виткати рослини та квіти з їх заокругленими майже природними формами. Мотиви на такому килимі позбавлені одноманітности і сухої чіткости в своєму розміщенні. Малюнок формують сміливі, вільно вигнуті лінії.

„Нові Дні", листопад 1996

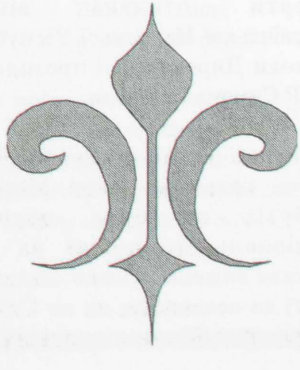

Вшануймо память Симона Петлюри в 75-ту річницю від його смерти

Президія Світового Конгресу Українців звертається до української громади у світі вшанувати віковічну память про Великого сина України Симона Петлюру.

У травні цього року сповниться 127 років від дня народження, а одночасно й 75 років від трагічної смерти отамана військ Української Народньої Республік, голови Директорії і президента УНР Симона Петлюри.

В історії українського народу, після гетьмана Івана Мазепи, мабуть, не було подібної національної постаті на яку Москва виявила стільки оскаженої люті та ненависти, як на Симона Петлюру. Москва розпізнала в ньому не лише політичного і військового лідера, але прозорли вого мислителя будівничого української державности.

Симон Петлюра був уроджений політик-реаліст, який вірив у певну перемогу української правди. Його кредо було: безмежна віра у те, що ідея і лад УНР були не випадкові і не позичені, а зроджені з духовности українського народу та, що вони є вічноживучі й непоборні.

Симон Петлюра знав українську душу, знав історію української спадщини минулих років України „... Я знаю, говорив він, нашу історію, знаю сили українського народу та спорошеність і не спаяність його і я не роблю собі ілюзій", але він твердо вірив у потенційні сили українського народу і невтомно кликав український народ до єдности і державної слухняности. Він був ворогом політичного і партійного крутійства в розбудові української держави і постійно твердив, що „нація більша за кляси, вища за партії". Постійно нагадував українському народові, що „.... зневір'ю, розчаруванням не може бути місця у нас, коли на довгі роки вирішується доля України".

Він був непоборним соборником. Його провідна роля у проголошенні Акту Соборности 21-го січня 1919 року є ярким прикладом його соборности. Він був непримиренним ворогом Москви. „ ... Чим скоріше, він говорив, в нашому народові скристалізується почуття незалежности від Москви, тим скоріше ми матимемо самостійну Україну". Велика заслуга Симона Петлюри в справі національного політичного формування свідомости в українському народові в його історучній промові перед воїнами армії УНР 26-го листопада 1919 року, де сказав: „ .... Ми вступили на арену в історії тоді, коли весь світ не знав, що таке Україна. Єди ною боротьбою, упертою і безкомпромісовою, ми показали світові, що Україна є, що її народ живе і бореться за своє право на свободу і державну незалежність".

Москва добре знала, яку небезпеку для неї таїть в собі Симон Петлюра і незалежна Україна. І от надійшла рокова година: 25-го травня 1926 року на вулиці Парижа сім куль мерзенного агента Москви, Шварцбарта відбирають життя у Великого Сина України - Петлюри. Сьогодні Петлюри ще немає в Україні. Він ще не повернувся, але його заповіти живі і сьогодні Україна болюче чекає на їх завершення.

Закликаємо українські громади по цілім світі вшанувати пам'ять Симона Петлюри організуючи публічні доповіді, семінари і віправляючи панахиди в церквах. Цементуймо українську націю в ОДНО.

За Президію Секретаріяту СКУ:

Аскольд Лозинський, президент
Віктор Педенко, генеральний секретар

КАЛИНА В НАРОДНІЙ ТВОРЧОСТІ УКРАЇНИ

Калина виспівана в численних піснях України протягом багатьох століть. У веснянках-гаївках калина виспівана, як символ вічности людини.

Калина - це улюблене дерево наших далеких прапредків з перед віків, залишилось воно таким любленим і в наші дні. Можливо що в доісторичні часи це деревце було священним, чарівним. У наші часи калина прибрала численну символіку, зокрема в Україні. Найголовніший символ калини - це символ чистоти, дівочої невинности, незайманости, красоти та любови.

Калина символ щастя; символ кохання, любови; символ молодости і краси; символ віри в перемогу; символ дівочої невинности і символ надії, миру і злагоди.

Трудно перерахувати всі ті символи, всі вірування, всі властивості, надані калині протягом тисячоліть. Неможливо й перерахувати всіх пісень, сказань, легенд, та казок про калину.

І наші письменники та поети широко вживають епітет „калина" в творчості, особливо часто і дуже влучно вживали, як художний засіб - Т. Г. Шевченко, Леся Українка та майже всі наші поети.

Чистоту, незайманість і непорушність дівчини - називали „калиною". Це була дуже велика честь дівчини і гордість родини. В Україні не було обійстя, щоб не висіла калина.

Поширена пісня по всіх українських землях про образ-калини-дівчини, в якій виявлено жаль за дівоцтвом, і заміж за нелюба:

„Чи я в лузі не калина була,
Чи я в лузі не червона була?
Взяли ж мене поламали
І в пучечки пов'язали -
Така доля моя!
Гірка доля моя!"

Джерело:
Українські Народні Звичаї -
Проф. Ст. Килимник

Подала Галина Мельник-Марко

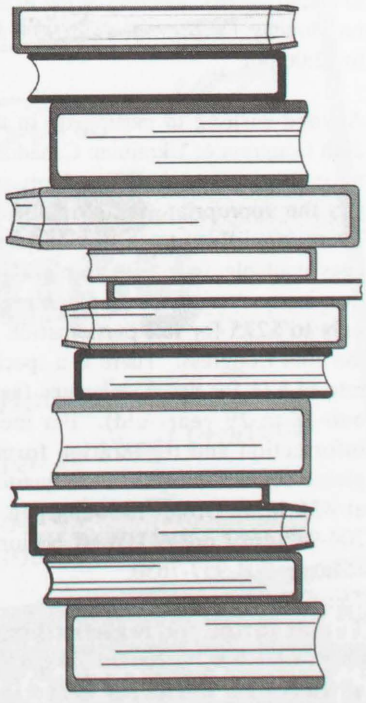

Народна вдячність

Як трапиться тобі в
громадськім ділі
Здобути голос, вплив
якийсь і значність.
Народ вести,
снувати пляни смілі.

То пам'ятай і все
май ту обачність,
Не вірити і не дуфать ніколи
На княжу ласку й на
народну вдячність.

Бо княжа ласка,
як той сніг на полі,
Що вітер здує,
в південь злиже сонце
І лишить чорний грунт,
пустий і голий.
Народна вдячність, -
ти, фатальний гонче,

Що з злою вістю
все прибудеш вчасно,
А з доброю все
спізнишся доконче!
І не міркуй,
що де ти бачиш ясно,
Там іншим з твого слова
засвітає.

Хаос думок уложиться
прекрасно
Не вір, що люд твої
заслуги пощитає,
Що задля них одну
дрібну провину
Тобі простить!
Він судить - не питає.

І знай, коли щасливую годину
Ти, прозівав,
щоб інших взять під ноги.
Тебе самого безпощадно в глину
Затопчуть, як камінчик
в брук дороги.

Іван Франко

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Ukrainian Women's Association of Canada

Sonja Bejzyk, National President UWAC
Соня Бейзик, Крайова Голова СУК

20-тий конґрес котрий відбудиться в Вінніпезі 5 - 7 жовтня, 2001 р.

20th Congress of Ukrainian Canadians Winnipeg MB Friday, October 5th to Sunday, October 7th

Notices for the 20th Congress of Ukrainian Canadians have announced that this event will take place from October 5th to October 8th, 2001. Some concerns have been expressed that Monday, October 8th is Thanksgiving Day and delegates should have an opportunity to spend that day with their families. The National Organizing Committee has taken this observation into consideration and has adjusted the Congress Program accordingly.

Therefore, please note that the 20th Congress will open on Friday, October 5th at 2:00 pm and will close on Sunday, October 7th at 5:00 pm. This will allow out of town delegates ample time to catch a Sunday evening flight home in order to spend Thanksgiving Day with their families.

Regretfully, those individuals who will have agreed to serve on the new Board of Directors of UCC will need to stay for part of Thanksgiving Day in order to attend the first meeting of the Board on Monday, October 8th from 9:00 am to 12:00 pm.

Anyone wishing to participate in the 20th Congress of Ukrainian Canadians must fill out a registration form and pay the appropriate registration fee. There are different registration packages available, from $50 for participation in the Vision Quest Conference only to $275 for full participation in the 20th Congress. There is a special rate of $75 for youth delegates (anyone 18 to 29 years old). For more information and registration forms, please contact the UCC Headquarters at 456 Main Street in Winnipeg at 204-942-4627 or the UWAC National Office at 204-957-7630.

The deadline for registration is SEPTEMBER 28, 2001. The National Organizing Committee encourages one and all to submit registration forms as soon as possible and certainly within the specified deadline.

Начерк програми Конференція Комітету Українок Канади 4 і 5 жовтня, 2001 р. готелі Fairmont в Вінніпезі

Гасло Конференції --
Майбутнє Жіночих Організацій

Реєстрація:
$50 - делегати
$25 - гості
(включає прийняття в четвер і також обід в будинку КУК)

Четвер, 4 жовтня

5:30 - 7:00 вечора
Реєстрація в готелі Fairmont

7:00 вечорі
Відкриття-молитва
Вибір секгетарок

Привіти:
Голова Крайової Управу
Комітету Українок Канади
Ярослава Паламарчук
і
Голови Крайових складових
Організацій

Представлення головного Гостя - промовця Соня Бейзик

Гість - промовець
Др. Олександра Павловська

Прийняття -
влаштоване Вінніпезьким Відділом
Комітету Українок Канади

П'ятниця, 5 жовтня

8:30 - 9:00 вранці
Продовження реєстрації

9:00 вранці
Продовження Конфегенції

Молитва - вшанування покійних
членок КУК

Звіти Крайової Управи::
Голова - Ярослава Паламарчук
Скарбник - Олена Ґерреті
Контрольна Комісія
Верифікайійна Комісія

Прийняття протоколи з минулої
Конференції

Звіти Відділів:
Вінніпег - Анастазія Міщук
Торонто - Галя Щерблюк

Дискусія над звітами

Різне

Уділення абсолюторії уступаючі
управі

Резолюції - Соня Бейзик

Представлення нової Крайової
Управи Комітету Українок Канади

Слово новообраної Голови

Закриття - Молитва

Спільна фотографія

12:00
Обід в будинку КУК,
456 Main Street

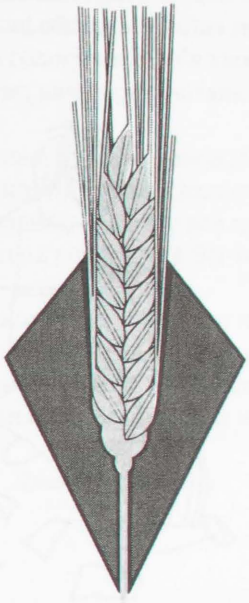

e-mail: athensptg@netaccess.on.ca

Reliability Since 1973

athens printing

Complete in House Service
From Creative Design to Final Product
Black on White to Full Colour Printing

- Business Stationery & Forms
- Business Cards
- Labels & Stickers
- Continuous Forms
- Brochures & Catalogues
- Newsletters & Booklets
- Invitations & Announcements
- Tickets of all Kinds
- Complete Bindery Services
- Desktop Publishing & Design

1480 Barton St. E., Hamilton, ON L8H 2W9
Tel: (905) 549-6719 Fax: (905) 549-7645

For Our Children

Нашим Дітям

Наша Коломийка

(Ілюстрація Ю. Козака)

Гей, що ходжу я до садочка,
Де дітей багато,
І так мені веселенько,
Мов в велике свято.

Співаємо, танцюємо,
Рисуєм, гуляєм --
Хоч надворі дощик сіє,
Ми про це не дбаєм.

Хоч надворі вітер віє,
То яке нам діло? --
Ми сонечко намалюєм,
Щоб в садку нас гріло.

Роляник

КНИЖКА

Світло обявляється,
Як відкриєш книжку.
Де ж воно дівається
Як закриєш книжку?

Не впадай в зажурості,
Мій малий читачу,
Я те світло мудрості
В твоїм серці бачу.

Дмитро Павличко

НАСТАЛА ВЖЕ СУБОТА

Ось настала вже субота -
Петрусеві не турбота,
Він не каже „ох" і „ах" -
Із хлоп'ятами посполу
Він іде в суботню школу
З книжечками у руках.

Про Америку, Канаду
Вчився Петрусь учора радо,
Вчився пильно, аж упрів,
А сьогодні, у суботу,
Іншу має він роботу -
Вчиться про Київ, Львів.

Ось настала вже субота -
Серце сповнює охота
Вчитись рідного письма
Українське миле слово,
Українську гарну мову
Він вивчає з усіма.

Хто усякі мови знає,
Той повагу всюди має,
Той у світі не німий;
Тож, як прийде лиш субота,
Петрусеві не турбота -
В Рідну Школу йде мершій.

М. Маморський

ГАНЯ ЙДЕ ДО ШКОЛИ

Ганя рано, як ніколи,
Будить маму, тата.
Вперше йде вона до школи -
То ж велике свято!

Швидко личенько помила,
Заплела косички:
Це вона щодня робила
Це - є гарні звички.

Не вгамовується Ганя:
Що для неї спокій?
Адже Ганя до навчання
Робить перші кроки.

В. Лука

РІДНА МОВА

Спитай себе, дитино, хто ти є,
І в серці обізветься рідна мова;
І в голосі яснім ім'я твоє
Просяє, наче зірка світанкова.

З родинного гнізда, немов пташа,
Ти полетиш, де світу далечизна,
Та в рідній мові буде вся душа
І вся твоя дорога, вся Вітчизна.

У просторах, яким немає меж,
Не згубишся, як на вітрах полова.
Моря перелетиш і не впадеш,
Допоки буде в серці рідна мова.

Дмитро Павличко

Baba's Corner
Бабусин Куточок

Відкриваємо новий листок в журналі під назвою „Бабусин куточок". Пропонуємо подавати нам знимки, дописи, анекдоти, різні досягнення та взагалі точки якими наші бабусі хотіліб поділи тися. Ініціятиву цьому дала наша крайова референтка Променя, Галя Шерблюк. Цього місяця поміщуємо знимки, які п-ні Шерблюк передала нам разом із пожертвою на Промінь в сумі $200.00. Надіємося, що ця сторінка постійно буде заповнена цікавими знимками, дописами, тощо.

A new page esepcially for you, Promin's grandmothers, to proudly present your grandchildren. Share their achievements, good news (and good looks!) with your fellow-readers.

The following photographs are proudly and lovingly submitted by Mrs. Helen Scherbluk of Longbranch ON. Darian, Yousuf, Kalyna, Alexander and Patrick Scherbluk are the first "Baba's Page" features. Thank you to Mrs. Scherbluk for her donation of $200 to Promin.

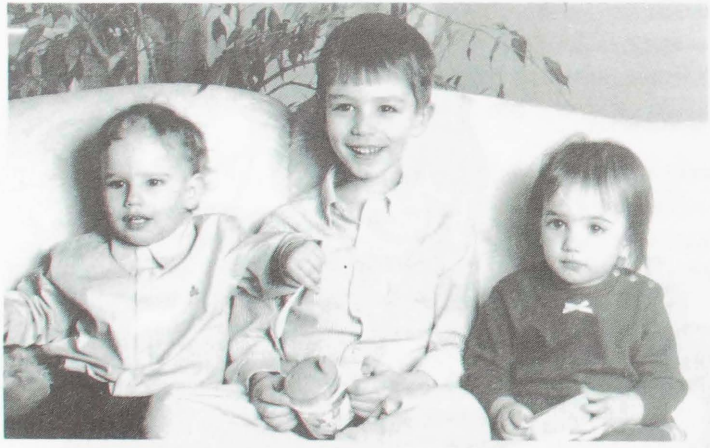

Darian Scherbluk (centre) -
5 years old

Twins Yousuf and
Kalyna Scherbluk -
born October 21, 2000

Children of
Tom and Olya Scherbluk

Alexander Scherbluk -
2 years old

Patrick Scherbluk -
born June 10, 2001

Children of
Jason and Paula Scherbluk

Відбулися Трирічні Збори УВАН у Канаді - о. д-ра Олега Кравченка вибрано Президентом

Українська Вільна Академія Наук (УВАН) у Канаді, одна з найстарших українських академічних установ, відбула свої трирічні збори 31-го травня 2001 р. в своїй канцелярії у Вінніпезі. Зборами вміло провадив д-р Олег Герус. Звіт уступаючої управи подав о д-р Олександер Баран. У своєму слові він зазначив дворічну працю (1998-2001 рр.) проф. Михайла Тарновецького (який захворів у р. 2000) та свою однорічну працю (2000-2001 р.), коли він, як заступни к президента перебрав провід. Він головно зазначив три річні Шевченківські читання, участь у двох наукових конференціях в рамцях "Learned Societies" та, зокрема, успішне перепровадження конференції з нагоди 50-ліття УВАН у Канаді в 2000 році.

Генеральний секретар, о д-р Олег Кравченко, відмітив у своєму звіті зокрема працю за останній рік та склав подяку всім особам за допомогу у перших двох роках каденції, коли він був занятий як голова Президії Консисторії чи Канцелр Української Православної Церкви Канади.

Софія Качор, касієр, подала обширний фінансовий звіт про приходи і розходи УВАН. Вона також відмітила, що фонди, зібрані на такі проєкти як Національний Університет Києво-Могилянська Академія та Енциклопедія Української Діяспори (том про Канаду) - тепер відокремлені від фондів УВАН і знаходяться під осібним контом.

У дискусії над звітами було доповнено про працю УВАН з пересилкою видань Університетові Києво-Могилянської Академії в Україні.

Слідували вибори нової управи. За президента вибрано о. д-ра Олега Кравченка, довголітнього професора Колегії Св. Андрея, Манітобський Університет. Слідували дальші вибори на 13 позицій до управи та трьох членів Контрольної Комісії.

У своєму слові, новообраний президент подякував усім за довір'я і обіцяв подати начерк своєї візії і план праці УВАН на нову каденцію, на наступних нарадах.

Під різним було обговорено справи видавництва, історичного музею і архіву при УВАН та номінації на Шевченківські медалі (з нагоди находячого Конгресу Українців Канади.)

На цьому збори закрито. Так розпочався новий трирічний період історії УВАН у Канаді.

Бажаємо новій управі успіхів та плодовитої праці на науковій ниві в Канаді.

д-р Р. Єринюк

Члени управи УВАН (2001-2004 рр.)

Президент - *о. д-р Олег Кравченко*
Бувший президент - *Олександер Баран*
1-ий віце-президент - *Ярослав Розумний*
2-ий віце-президент - *Віктор Денека*
Генеральний секретар - *Віктор Денека*
Фінансовий секретар - *Софія Качор*
Голова гуманістичної секції - *д-р Р. Єренюк*
Голова історичної секції - *Олег Герус*
Голова економічно-суспільної секції - *Юрій Чучман*
Голова інженерно-медичної секції - *Остап Гавалешка*
Голова мистецько-культурної секції - *Роман Коваль*
Член (місцевий) - *Іраїда Тарновецька*
Член (місцевий) - *Борислав Білаш*
Член (позамісцевий) - *Люба Жук*
Члени Контрольної Комісії - *Лев Молодожанин (Мол), Степан Ярмусь, Михайло Іванчук*

Resolutions Passed at the UWAC Session during the 52nd Annual USRL National Convention August 9-12, 2001 -- Burnaby BC

Резолюції СУК які пройшли на 52-му З'їзді СУС 9-12 серпня 2001 р.

Aid to Ukraine
Поміч Україні

#1

WHEREAS Ukraine has not yet fully emerged from its economic crisis.

RESOLVED that the Ukrainian Women's Association of Canada, call upon all its branches across Canada to assist the needy children and youth in Ukraine, specifically in the form of food parcels and clothing for orphanages, boarding schools, parents with many children, single parent homes and impoverished families, schools, children of Chornobyl, the physically and mentally challenged. Additionally, to extend monetary aid through entrusted individuals, who could purchase food supplies directly.

З УВАГИ НА ТЕ, *що Україна ще досі не вийшла з важкої економічної кризи, Союз Українок Канади,*

ЗАКЛИКАЄ *всі свої відділи по Канаді простягати руку помочі потребуючим дітям і молоді в Україні, особливо продуктовими пачками і одягом для проживаючих в сиротинцях, інтернатах, у багатодітних родинах, самітних чи зубожілих родичів, на школи і дітям Чорнобиля, фізично та ментально неповносправним. Крім цього можна передавати грошові пожертви довіреним особам, щоб на місці купляти продукти харчування.*

#2

WHEREAS in Ukraine, the illegal exportation of young women and minors for the aim of procuring prostitution in other countries is taking place,

RESOLVED that the Ukrainian Women's Association of Canada approach the Government of Ukraine to investigate this criminality and ensure work for its young citizens - the future of Ukraine.

З УВАГИ НА ТЕ, *що в Україні ведеться нелегальне і підступне вивезення дівчат і підлітків з метою проституції в інших країнах,*

ЗАКЛИКАЄМО, *щоб Союз Українок Канади звернувся з проханням до Уряду України посприяти в розслідуванні цього виду злочину і забезпечувати працею молодих громадян -- майбутність України.*

Youth Participation
Про участь молоді

#1

WHEREAS the participation of Youth is declining in the Orthodox Church

RESOLVED that the Ukrainian Women's Association of Canada support and enhance youth programming designed to attract and relate to the issues that face young people today, emphasizing fun and group participation. An example of this would be a small setting where a group leader would be responsible for an activity, such as day camping, field-trips, studying nature, sport activities, etc.

З УВАГИ НА ТЕ, *що участь молоді знижується в діяльності українських православних церков,*

ЗАКЛИКАЄМО, *щоб Союз Українок Канади розробив молодіжні програми, які були в споріднені з питаннями, що стають перед молоддю в теперішній час. Прикладом того можуть бути невеличкі зібрання, у яких провідники були б відповідальні за діяльність, таку, як наприклад, походи з ночівкою на природі, поїздки-екскурсії, вивчення природи, спортивні знагання, тощо.*

#2

WHEREAS the nurturing of our children and young people in the Ukrainian spirit has been our organization's major concern,

RESOLVED that the Ukrainian Women's Association of Canada continue to employ all efforts to fulfill this civic obligation by providing Christian leadership and assistance in the religious and cultural and language education of our youth, and be it further

RESOLVED that greater attention be

given to organizing pre-school nurseries (Sadochoks). In communities where there are no pre-school nurseries and Ukrainian day-care increased emphasis should be given to their organization as they serve as an important sphere of influence in raising children in our Ukrainian Orthodox religious and cultural spirit.

***З ОГЛЯДУ НА ТЕ**, що діточки і молодь, завжди були і є близькі серцю Союзанок,*

***ЗАКЛИКАЄМО**, що необхідно далі працювати в цьому напрямі. Світлички або садочки відіграють велику початкову ролю у навчанні малят про українське походження, релігію, культуру та мову. З'їзд рекомендує продовження цієї корисної праці, організуючи і підтримуючи садочки в кожній місцевості Канади де тільки так можливо.*

Celebration of 2001 International Year of the Volunteer
Святкування 2001 Міжнародний рік добровольця

#1

WHEREAS the year 2001 has been designated by the United Nations as the International Year of Volunteers

RESOLVED that the Ukrainian Women's Association of Canada - national, provincial and local levels, promote the recognition and celebration of its volunteers.

***З ОГЛЯДУ НА ТЕ**, що 2001 рік призначений Об'єднаними Націями, як Міжнародний рік добровольця*

***ЗАКЛИКАЄМО**, щоб Союз Українок Канади, на всеканадському, провінційному й місцевому рівнях сприяли визнанню та відміченню своїх добровольців.*

Health

#1

WHEREAS Canadians value greatly the Canadian Health Act, they fear the imposition of a two-tier health system, and

WHEREAS Statistics Canada reports that 54% of the income of Canadians aged 65 and older comes from OAS, CPP, GIS and other government transfers, showing that many seniors live below the poverty line,

RESOLVED that the Convener of Health and Welfare present a submission to Roy Romanow, Chair of the Commission on the Future of Health Care in Canada, prior to the Commission's Interim Report due to be tabled in January 2001, expressing the concerns of the members of the Ukrainian Women's Association of Canada regarding changes to the principles of universal health care in Canada.

***З ОГЛЯДУ НА ТЕ**, що канадці дуже цінять Закон Здоров'я Канади, вони бояться накинення на них дво-рядової системи охорони здоров'я, та*

***З ОГЛЯДУ НА ТЕ**, що Статистика Населення Канади повідомляє, що 54% прибутку канадців 65 років і більше приходить від OAS, CPP, GIS та від інших урядових передач, показуючи, що багато сеньйорів живуть нижче лінії зубожілля*

***ЗАКЛИКАЄМО**, щоб Конвінерка Здоров'я підготовила подання до Рой Романова, голови Комісії про майбутність Здоров'я в Канаді, перед січнем 2002 року, коли Комісія повинна представити свій тимчасовий звіт, подаючи завваги членкинь Союзу Українок Канади віносно змін принципів охорони універсального здоров'я в Канаді.*

ADVERTISE IN *Promin*

Advertising rates for one year are:

business card	$150.00
1/4 page	$250.00
1/3 page (outer column)	$375.00
1/2 page	$500.00
full page	$900.00

Subscriptions and advertisements should be directed to the Promin address as provided on the inside cover.

Галя Щерблюк, Крайова Референтка Променя
Helen Scherbluk, National Promin Convenor

Лилія Зузак

Вже п'ята річниця упокоєння нашої незабутної дорогої доні **Лилії Григірчук (Зузак)**, яка упокоїлася вересня 15, 1997 р. У її незабутню пам'ять даруємо $100.00 на журнал Промінь як нев'янучий вінок на її могилу. Тяжко переживаємо в наших серцях. Вічна їй пам'ять!

Родича
Мирослав і Розалія Григоручук і
Муж др. Василь Зузак

У світлу пам'ять упокоєння **Михайла Мохорука** 12-го червня, 2001 року у місті Ниповин (Nipawin, Saskatchewan), як нев'янучий вінок в його пам'ять жертвую $25.00 на Пресовий Фонд Променя.

Православна громада в Нипавин втратила заслуженого члена церкви. Михайло довгі року був активний при громаді, особливо його великий вклад в розвій Музею міста Ниповин. Його невтомна праця заслуговує на признання і подяку.

Спи спокійним сном, а Господь нехай оселить твою душу де правидні спочивають.

Вічна тобі пам'ять!

Двойорідна сестра, Ольга Гавриш
Саскатун, Саскачеван

На нев'янучий вінок у пам'ять наших родичів, **Михайла і Катерини Гнатюк**, складаємо $50.00 на журнал Промінь.

Вічна їм пам'ять!

Марія Педерсон
Розалія Гнатюк
Саскатун, Саскачеван

In loving memory of **Vera Kovach** who passed away in July of 2001 , the Lesia Ukrainka Branch UWAC in Hamilton, Ontario is donating $50.00 to the Promin Press Fund. Our deepest sympathy is extended to Vera's family.

May her memory be eternal! Vichnaya Pamjat!

Natalie Ball, President
Valentina Ohienko, Promin Convener

У незабутню пам'ять мого дорогого мужа **бл. пам. Миколи Михальчука**, котрий упокоївся 20-го грудня 1982 року, дарую $20.00 на журнал Промінь як нев'янучий вінок на його могилу.

Вічна йому пам'ять!

Дора Міхайлюк
Ст. Мікал, Альберта

Annie Kitzul of Yorkton, Saskatchewan entered eternal rest on April 15, 2001. She was 91 years of age. As an everlasting wreath in memory of our dear member a donation of $20.00 is forwarded to the Promin Press Fund.

UWAC Olena Pchilka Branch
Dobr. Orysia Ermantraut, president
Anne Saley, Promin Convener

The following is an expression of loving memories of our dear sister, **MARGARET (HRYSAK) REMENDA** who passed away on March 20, 2001 at the age of 90. Margaret was a devoted mother, sister, and friend. She loved meeting people and could relate to them regardless of their age or status. There was never a dull moment when she was around. She enjoyed life to the fullest, one day at a time as she so wisely said. To her, nothing was beyond reach, and nothing was ever so bad that it couldn't be resolved. She gave up her desire for a better education to become a teacher so that the younger siblings could attain a higher education.

After our mother died, she became the mother figure to all of us. We knew that we could always turn to her for advice, compassion and any problems we had. She was a sociable, dignified, caring lady for whom we had the greatest love and respect. She was a giver in every sense of the word. Special occasions were never forgotten. We thank her for her thoughtfulness and all she did for us. May her memory be eternal!

In memory of our beloved sister, Margaret Remenda, we are donating $50 to the Promin Press Fund.

Sisters Emily (Hrysak) Strutinsky, Winnipeg MB and Mary (Hrysak) Derkatch, Yorkton SK

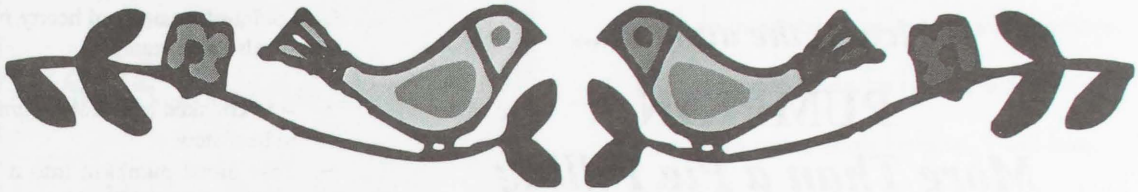

Родина

Митрополит Іларіон

Христос Благословив Родину,
Щоб чесно і совісно жила:
Батькам виховувать дитину,
І завжди берегти від зла!

Моя дитино люба й мила,
Кохай найперше татка й маму, -
Й зростуть у тебе орлі крила,
І не впадеш в лукаву яму!

Хто батька-матір не шанує,
Той не шанує й сам себе, -
Він Слова Божого не чує,
І власну Совість загребе!

Немає друга понад брата,
І дружки над сестру нема, -
Без них убога й рідна хата
Немов би пустка та німа!...

Життя основа - це Родина,
Родина - Церква це Мала, -
У ній навчається дитина,
І зберігається від зла.

В Родині перші - батько й мати,
І їм належить шана повна:
Їх треба щиро поважати,
Й Родина станеться любовна.

Ваш батько й мати - це основа
Всієї Вашої Родини:
Домашня Церква це Христова
Аж до могили щохвилини!

Шануй батька, шануй матір,
Шануй всю Родину, -
І не станеш сиротою
Ані на хвилину!

Мій сину й донечко кохана,
Любіте батька й матір ви, -
Навчіться цього ще від рана,
Й спаде вам клопіт з голови!

Хто батька й матір поважає,
Той до могили щастя має,
Біди і горя він не знає,
І все в Родині розцвітає!

Хто хворих батьків забуває,
Того забувають і люди:
Пошани собі той не має,
Й совість гризе його всюди...

Люби свого батька і матір свою,
Й тобі добре житеметься на землі:
Не будеш самотній в життєвім бою,
І ти не загинеш у чорній імлі!

Recipes for Health & Healing

Welcome the autumn....

PUMPKIN
More Than a Pie Filling

48 calories per cup (mashed)

Pumpkins are fun to decorate, fun to cook, and fun to eat -- and even vegetable-snubbing children agree. Even adults who eat plenty of vegetables should consider eating more pumpkin; it couldn't be more nutritious, and it may even help curb your appetite.

That possibility was raised when June L. Kelsay, Ph.D., of the U.S. Department of Agriculture, set out to study how diets rich in fiber from fruit and vegetables affected mineral nutrition. The diets relied heavily on figs and pumpkins as fiber sources, and when the diet was richest in these two foods, the subjects complained that Dr. Kelsay was making them overeat! Yet, Dr. Kelsay had made sure that the calorie content of the diets stayed the same no matter how much or how little fiber was present. So the fiber itself -- not more calories -- obviously made the subjects feel full.

While on the high-fiber diet, Dr. Kelsay's subjects absorbed less fat and calories from their food. Yet they showed no signs of becoming deficient in calcium, magnesium, copper, or zinc.

Vitamin A was not an issue in this study, but as any nutritionist can tell you, the pumpkin pudding that the subjects ate provided plenty of it. And its orange colour is the clue that it also contains plenty of beta-carotene (provitamin A), the nutrient getting credit for having cancer-preventing qualities.

At the Market: Most prized for eating are "neck pumpkins,"which look like butternut squash with long necks. Jack-o'-lantern pumpkins can also be used for cooking and make great vessels in which to bake stews. Regardless of the type, choose one with clear, unbroken skin and no soft spots.

Enjoyment Tips: Pumpkin is also not just for pies. It can easily become the focal point of savory and hearty main-dish meals. For example:

- Add chunked and peeled pumpkin to beef stew.
- Toss diced pumpkin into a vegetable soup or side-dish saute.
- Combine equal parts of pureed pumpkin and part-skim ricotta and use to fill ravioli, manicotti, or crepes.
- Try different combinations of the following friendly flavours: nutmeg, mace, cinnamon, allspice, ginger, rosemary, mustard, or mild white cheeses.

[From The Healing Foods, *Patricia Hausman & Judith Benn Hurley*, Rodale Press, 1989]

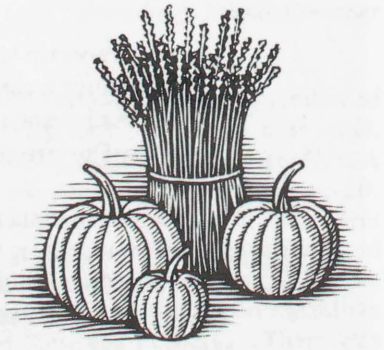

Savoury Chunked Pumpkin

1 pound neck-type pumpkin, cut into chunks

1/4 teaspoon ground mace

1 teaspoon dried thyme

2 teaspoons sweet butter or margarine

Steam pumpkin until tender, about 8 minutes.

Drain and peel pumpkin, then place in a medium bowl along with mace, thyme, and butter. Toss well to combine but take care not to crush the chunks. Serve hot over rice. It's fantastic with smoked turkey.

Makes 4 servings

СУС Фундація

SUS Foundation

620 Spadina Avenue
Toronto ON
M5S 2H4

Tel: 416-923-3318
Fax: 416-923-8266

I Will Do More

I will do more than belong, I will participate.
I will do more than care, I will help.
I will do more than believe, I will practice.
I will do more than be fair, I will be kind.
I will do more than forgive, I will love.
I will do more than earn, I will enrich.
I will do more than teach, I will serve.
I will do more than live, I will grow.
I will do more than be friendly, I will be a friend.

- Donna Partow -

Books, Magazines, Newspapers, School & Office Supplies, Handicrafts, Jewellery, Pictures, Embroidered Blouses, Threads, Fabrics, Greeting Cards, Videos, CDs, Cassettes, Supplies for Easter & Christmas, Post Office, Parcels to Ukraine

W. KLISH
M. STECKO

Phone: (416) 703-2752
Fax: (416) 703-2753

Arka Ltd.
UKRAINIAN BOOK STORE & GIFTS

575 QUEEN STREET WEST
TORONTO, ONT., CANADA
M5V 2B6

PETERS, BROWN

CHARTERED ACCOUNTANTS

- Accounting and Auditing
- Corporate and Personal Tax
- Estate and Trusts

Advising small business since 1917

WILLIAM P. MUCHICHKA, B.A., C.A.
703 Evans Avenue Suite 100, Etobicoke, Ontario, M9C 5E9
Tel: (416) 621-3313 Fax: (416) 621-3323

УКРАЇНСЬКА КАНАДСЬКА ФУНДАЦІЯ ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
UKRAINIAN CANADIAN FOUNDATION OF TARAS SHEVCHENKO

Let's ensure our future!

- Providing grants to promote the development of Ukrainian Canadian arts, education, literature and language since 1963. Over $4 million awarded.
- Receives financial support from the community it serves. All contributions used to increase the capital fund. Grants are awarded from the interest.
- Inquire about living bequests and designated funds.
- Perpetual recognition given to all contributors.

For more information contact:
Shevchenko Foundation
456 Main Street
Winnipeg, MB R3B 1B6
Tel. 204-942-4627
Fax 204-947-3882

Запевнімо нашу будучність!

ВИДАННЯ, ЯКІ МОЖНА НАБУТИ В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ
ITEMS THAT MAY BE PURCHASED FROM THE NATIONAL UWAC OFFICE

202-456 Main Street, Winnipeg MB R3B 1B6
Telephone: 204-957-7630 Fax: 204-947-3882 e-mail: uwacpres@hotmail.com

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО / ART

Kurelek Prints $100.00
1) Second House
2) Ukrainian Canadian Picnic
GST included

РІЗНІ ВИДАННЯ / ЛІТЕРАТУРА
VARIOUS PUBLICATIONS / LITERATURE

Ukrainian Embroidery Designs & Stitches $10.00
Ukrainian Canadiana $8.00
Ukrainian Daughter's
Cook Book, (Regina SK) $12.00
Green Grove Ukr. Orthodox
Summer Camp Cookbook $12.00
Heavenly Cookbook UWAC Lesia Ukrainka Br.
St. Catharines ON Cookbook $12.00
Country Cooking UWAC Daughters of Ukraine
Br., Roblin MB Cookbook $12.00
Lenten Cookbook $12.00
Півстоліття на громадській ниві
Н. Когуська (bilingual) $5.00
Видатні Жінки України
Н. Полонська-Василенко $5.00
Нарис з історії української культури
3 томи (bilingual) $6.00
Чверть століття Союзу Українок Канадаи,
Н.Когуська $2.00
На крилах пісень, пісні з нотами,
слова Лесі Українки $3.00
Збірник з нагоди 100 річчя
народження Лесі Українки $8.00
The Spirit of the Times, Bk I, II, III, IV ..... each $16.00
Свята Православної Церкви
Прот. І. Стус (bilingual) $5.00
My Icon Book $20.00

ДИТЯЧА ЛІТЕРАТУРА /
CHILDREN'S LITERATURE

Духовні пісні для дітей і молоді
Spiritual songs for children and youth $5.00
Релігійні пісні недільних і рідних шкіл, о. В. Слюзар
Religious songs for Sunday and Ukrainian Schools,
Rev. W. Sluzar $2.00
Наша Віра
Our Faith, Levels 1, 2, and 3, ... $8.00
Приятель дітей
A Child's Companion $10.00

ІНШІ / OTHER

Статут Союзу Українок Канаду
UWAC Constitution $3.00
Обовязки референток СУК
Duties of UWAC Conveners $2.00
Гимн Союзу Українок Канади (касетка)
UWAC Hym (cassette) $5.00
Карточки , різні малюнки Курилика (8)
Kurelek Hasty Notes with envelopes (8/pkg) $3.00
Сріблі ложечки із відзнакою Смолоскип
Silver spoons with Smoloskyp insignia $5.00
Членскі відзнаки, Смолоскип
Membership pins, Smoloskyp $10.00
Серветки із відзнакою Смолоскип
Serviettes with Smoloskyp insignia (100/pkg) $10.00
Рукавичка / The Mitten Interactive CD-ROM $39.95

ГРАМОТИ / CERTIFICATES

Certificates, honourary and long-term, eng. & ukr.
Грамоти, почесні і для довголітних членок
в укр. і анг. мовах $3.00

Note: Postage, handling and 7% GST extra

MRS KATE HAWRYSH
13703 BUENA VISTA RD
EDMONTON AB
T5R 5R5

1-Oct-2002